

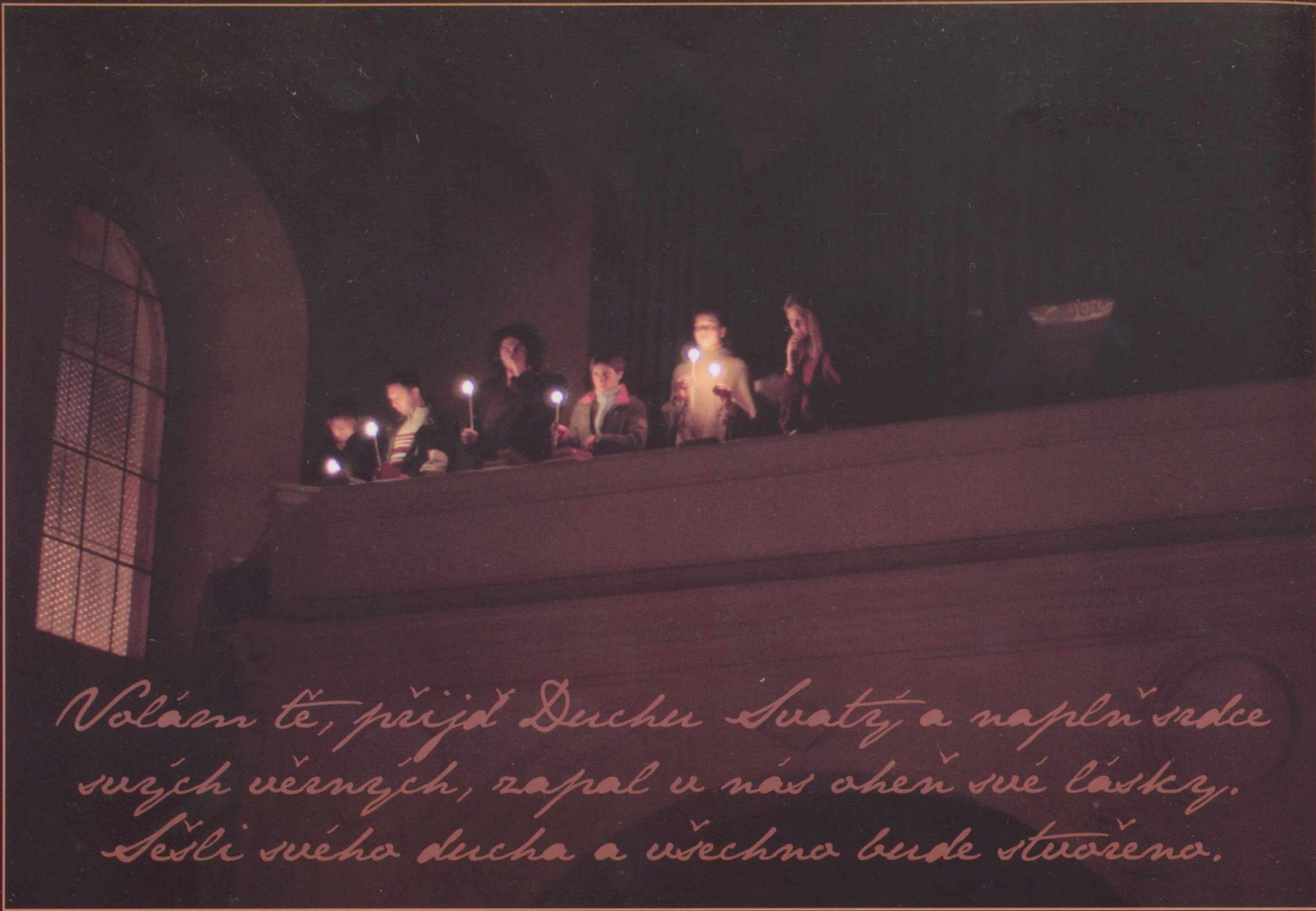
měsíčník litoměřické diecéze

ZDISLAVA

LETNICE 2009

20 Kč

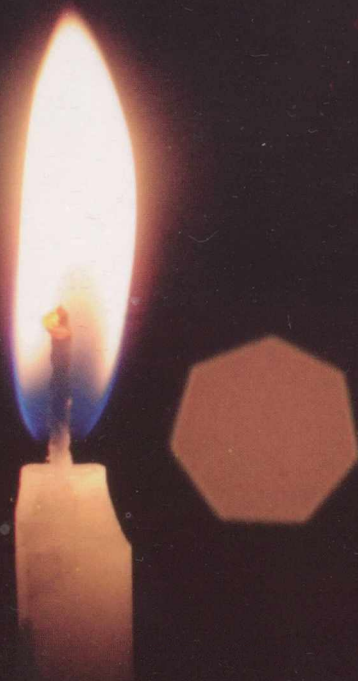

Volám tě, přijď Duchu Svatej a naplň srdce svých věrných, zapal u nás oheň své lásky. Sesli svého ducha a všechno bude stvořeno.

Drazí a milí čtenáři diecézního časopisu a také přátelé naší milé diecéze, každý z nás je někdy postavený do situace, kdy se musí náhle a nenadále rozhodovat, kdy musí řešit něco, s čím předem nepočítal a vyřešit problém, s kterým ještě nepřišel do kontaktu. Přírozenou reakcí by mohlo být odmítnutí problému a nebo výčitky typu: 'proč zrovna já musím tohle řešit?'. Pochopíme-li, kdo je to Duch svatý, porozumíme i situaci, ve které jsme se ocitli. Nic se v našem životě neděje náhodou, bez konkrétní příčiny. Každý z nás je nesmírně milován Bohem a všechno, co prožíváme, je dopuštěno z lásky k nám. Odpověď na to, proč se mi děje právě toto a ne něco jiného, naleznou jedině ve světle, které nám přináší Duch svatý. Duch svatý, Duch Boží, je plný lásky. Je Láska sama. Je nesmírně něžný. Jeho vánek je tak nenápadný a citlivý. Zasahuje všechny hlubiny stvořených bytos-

tí. Úplně je objímá a proniká. Jeho dotek je nesmírně mocný. Pro člověka je nejtěžší přijmout, že plán Lásky se mnou může být jiný než můj. A Duch svatý přichází, aby boural bariéry a měnil vyježděné koleje a přinášel stále nové inspirace. Především ale přichází proto, **ŽE NÁS MILUJE**. Nemůže se dívat na to, co děláme špatně. Pohled lásky nesnese ponechání milovaných bytostí ve stavu duchovní nouze. Přichází-li tedy utrpení, je dopuštěné z lásky, abychom byli vytrženi ze svého mylného světa a aby se naše srdce otevřela **PRO NĚJ, PRO LÁSKU**. Celé stvoření volá po novém vylití Božího Ducha. Aby se milované stvoření našlo, pohlédlo do Tváře Milujícího Nebeského Otce a poznalo, že bez NĚHO není cesty dál.

*At' toto něžné objetí Ducha Lásky prozáří všechny Vaše dny!
P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.*

fotografie: Petr H.

DUCH SVATÝ

LETNICE

Duch počítá s každým

Sestavil Angelo Scarano

DUCH, DUCHOVNÍ...

Mnoha lidem se při slově duch vybaví něco pohádkového či hororového. Mnoho dalších si myslí, že výraz duch je určen pouze filozofům, nebo nábožensky orientovaným lidem. Pro další je tento pojem synonymem přímo pro cosi nereálného.

Na druhé straně jsme ale v souvislosti s vlnou nových náboženství svědky stoupajícího zájmu o vše, co nese "duchovní" v názvu.

Mezi těmito extrémy leží představa "čehosi" neviditelného, neurčitého, záhadného - co "někde" musí být... Ani ta však nemá mnoho společného s křesťanským pojetím.

KDO JE DUCH SVATÝ?

Duch svatý není neurčitá duchovní energie, projev božské moci, ale Boží osoba. Spolu s Otcem a Synem patří Duch svatý do společenství tří božských osob - Nejsvětější Trojice - trojjediného Boha.

Když sv. Augustin vysvětluje vztahy mezi osobami v této Trojici, říká o Duchu svatém: "Duch svatý je láska mezi Otcem a Synem". Duch svatý je zároveň darem, poutem lásky i Láskou - Osobou. Je tím, kdo sjednocuje a vytváří společenství. Tak jako se Bůh neuzavírá ve své lásce sám do sebe, ale touží zahrnout svou láskou každého člověka, tak

si nenechává pro sebe ani Ducha svatého. Vylévá ho na nás, dává nám tento úžasný dar a v něm sám sebe. "Všichni jsme byli napojeni jedním Duchem". (1Kor 12,13)

CO V NÁS DUCH PŮSOBÍ?

Jeho úkol je stejný jako v Trojici - tvořit společenství lásky, vztah. Při křtu Duch svatý naplňuje srdce každého křesťana a uvádí ho do intimního vztahu s Bohem. Všechny nás naplňuje tentýž Duch, aby nás proměňoval a i z nás navzájem udělal jedno společenství - církev. Podívejme se na toto dvojí působení Ducha svatého podrobněji.

DUCH SVATÝ V SRDCI VĚŘÍCÍCH

“Duch všechny, v nichž se usídlil a přebývá, proměňuje přímo v nové lidi a dává jim nový život” (Cyril Alexandrijský). Nejde jen o nějaké vylepšení, ale o zcela nový život.

V čem spočívá tato novost? On je Duch Ježíše Krista, Duch synovství, který i v nás volá k Bohu “Abba, Otče!” (srov. Řím 8,15) Umožňuje nám žít s Bohem ve stejně hlubokém vztahu jako Ježíš. Ujistňuje nás, že nás Bůh přijal za vlastní děti, dává nám zakou-

šet Boží blízkost a lásku, uschopňuje nás, abychom Bohu uvěřili, stojí na počátku naší víry. A co víc, zapojuje nás do společenství Boží Trojice, dává nám účast na vztazích mezi božskými osobami. Jsme vtaženi do neustálého proudění lásky mezi Otcem a Synem, do jejich vzájemného sebedarování. Skrze dar Ducha Božího se nám dává sám Bůh. Tento podíl na Božím životě je tak hluboký, že dokonce východní křesťanská teologie neváhá mluvit o našem zbožštění.

Písmo mluví o Duchu svatém také jako o Přímilvcvi a Utěšiteli. V jádru tohoto pojmenování je hebrejské slovo goel (tj. ten, který se ujímá vdovy a sirotků). Ježíš při svém loučení učedníkům slibuje, že je nenechá osiřelé. Tento příslib naplňuje sesláním Ducha svatého, který má připomínat Ježíšova slova, povzbuzovat nás, přinášet pokoj, oživovat v nás naději a radostné očekávání Ježíšova definitivního příchodu. Duch svatý je také Duchem pravdy, který zná plány Boží i naše nitro. Jeho úkolem je vést nás po Božích cestách, prozařovat temnoty našich srdcí, napomínat, usvědčovat z hříchu, ukazovat velikost Božího milosrdenství. Duch-Láska rozdmýchává v našich srdcích plamen lásky, proměňuje naše vztahy k druhým lidem, chce se jich skrze nás dotýkat. Necháme-li ho jednat ve svých životech, učiní z nás nástroje Boží lásky.

Spolu s Cyrilem Jeruzalémským můžeme shrnout působení Ducha svatého v srdcích věřících takto: “Přistupuje k nám tiše a mírně, cítíme jeho sladkost a vůni. Přichází jako pravý ochránce; přichází přece zachránit a uzdravit, poučit a napomenout, povzbudit a potěšit, dát duši světlo - nejprve duši toho, kdo jej přijímá a pak jeho působením i duši jiných.”

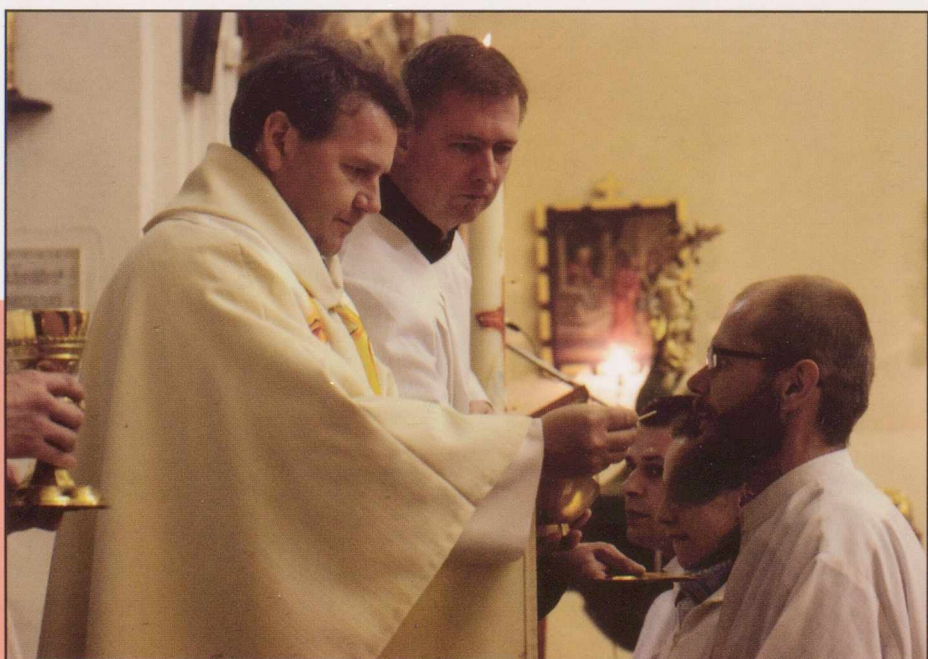
DUCH SVATÝ - DUŠE CÍRKVE

“Duch přebývá v církvi, posvěcuje ji, uvádí ji do veškeré pravdy, sjednocuje ji ve společenství a ve službě. K tomu ji vybavuje a řídí různými dary.” (podle *Lumen gentium*)

Základním rysem působení Ducha svatého v církvi je sjednocovat a vytvářet společenství (stejně jako v Boží Trojici). Používá k tomu nejrůznější prostředky. Vede ji a vyučuje skrze službu nástupců apoštolů, skrze dar prorocký dává v každé době poznat zvláštní Boží záměry a povolává a uschopňuje k jejich uskutečnění. Díky Duchu svatému jsou svátosti skutečně místem setkání s Bohem a pramenem jeho milosti. Rozmnožují v nás Boží život, posilují církevní společenství.

Duch svatý probouzí církve ze soustředěnosti na ni samotnou. Nepřestává posílat hlasatele evangelia, dává odvahu svědčit o Ježíšově zmrtvýchvstání a o spáse nabízené všem lidem. Dotvrzuje toto svědectví znameními a dodává mu účinnost.

V záměrech Ducha svatého nezůstává nikdo stranou. Každý křesťan má v jeho plánu budování církve a spásy světa své jedinečné místo a úkol. Duch s každým počítá, každého, kdo se mu dá k dispozici, si použije, pro každého má zvláštní dar:

“KAŽDÉMU JE DÁN ZVLÁŠTNÍ PROJEV
DUCHA KE SPOLEČNÉMU PROSPĚCHU.”
(1Kor 12,7)

JAK SE POZNÁ PŮSOBENÍ DUCHA SVATÉHO?

Nejjistější kritérium nám ukazuje sám Ježíš, když říká, že strom se pozná po ovoci, které přináší. A apoštol Pavel dodává:

“Ovoce Božího Ducha je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.” (Gal 5,16-17)

Sám Duch svatý navíc dává některým věřícím dar rozlišování duchů.

JAK SE DUCHU SVATÉMU OTEVŘÍT?

Jedinečným místem a způsobem otevření se působení Ducha svatého v nás a skrze nás je modlitba. Theofan Zatvornik nazývá modlitbu “vdechováním Ducha” a vysvětluje:

“Tělesným dýcháním proniká kyslík do krve a ta jej přenáší do celého těla. Tímto způsobem modlitba vstřebává Ducha svatého a dává mu pronikat do veškeré naší činnosti. Duch je jako oheň, který hoří v srdci. Aby oheň neuhasl, potřebuje vzduch. Modlitba rozdmýchává tento plamen.”

Dejme Duchu svatému prostor ve svém srdci a ve svém životě! Nechme ho jednat!

LETNICE - SLAVNOST SE- SLÁNÍ DUCHA SVATÉHO

Latinský název letnic - „Pentecostec“ znamená „padesátý den velikonoční slavnosti“. Seslání Ducha svatého nedílně patří k události velikonoce, je jejich naplněním a vyvrcholením.

LETNICE TU BYLY UŽ PŘED LETNICEMI...

Svátek letnic se slavil už v židovství, a právě během tohoto svátku Duch svatý sestoupil na apoštoly a další učedníky. Nelze zcela porozumět křesťanským letnicím, neznáme-li význam letnic židovských.

Duch svatý sestoupil na církev v den, kdy si Izrael připomínal dar Zákona a smlouvy. Svátý Augustin k tomu říká: „V den letnic obdrželi židé Zákon psaný Boží rukou a v týž den přišel Duch svatý.“ Toto objasňuje, proč Duch svatý sestoupil na apoštoly zrovna o svátku židovských letnic: aby ukázal, že on je nový, duchovní zákon, že zpečetuje novou a věčnou smlouvu a posvěcuje církev. „Svůj zákon jim dám do nitra, vepíši jim jej do srdce“ (Jer 31,33). Duchem svatým vepsal při křtu Bůh zákon do našich srdcí. Tento nový zákon je láska (srv. Řím 5,5), která nás uschopňuje i k dodržování ostatních zákonů a umožňuje nám chodit podle Ducha a žít podle evangelia.

(Podle Raniero Cantalamessy)

Přijď ó Duchu přesvatý, rač paprsek bohatý světla svého v nás vylít.

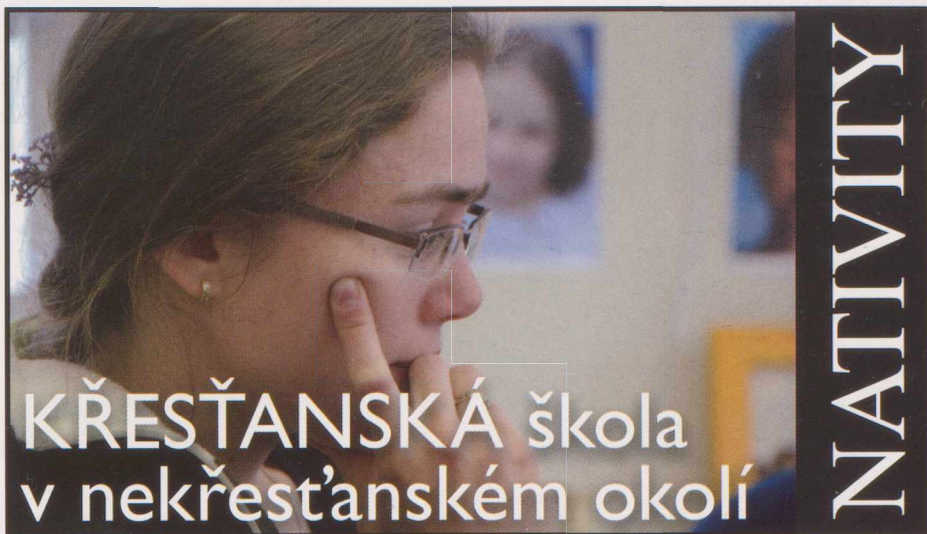
Božský Utěšiteli, něžný duši Příteli, rač nás mile zotavit.

Člověk bez tvé pomoci slabne a je bez moci, vše mu může uškodit.

Viny z duší našich smaž a vyprahlá srdce svlaž, raněné rač vyhojit.

Srovnej, co je zkřiveno, zahřej, co je studeno, a nedej nám zabloudit.

(Ze sekvence: Veni Sancte Spiritus)

KŘEŠŤANSKÁ škola v nekřesťanském okolí

NATIVITY

Už osm měsíců funguje v Děčíně Křešicích nová základní škola, která má ve svém názvu slovíčko Křesťanská. To se tam právem objevuje hned z několika důvodů. Prvním z nich je ten, že zakladateli této školy jsou čeští jezuité a oni se také starají o vše potřebné k tomu, aby škola mohla fungovat (např. financování nadstandardní činnosti školy, duchovní péče o učitele i žáky, přikládání uhlí do kotle a podobně...). Druhým je ten, že na rozdíl od státních škol zde děti dostanou patřičné povědomí o tom, co je to vlastně náboženství, co má společného s dnešním člověkem, proč je pro člověka tak důležité. Těmito tématy se zabývá předmět, který má asi nejbližší k religionistice, tudíž křesťanství nahlíží jako jednu z možností přiblížení se člověka k Bohu. Nejpodstatnějším důvodem je však ten, že hlavní snahou veškerého pracovního týmu (ředitelka, učitelé, vychovatelky, sekretářka, ekonomka, uklízečky...) je ukazovat dětem, jak vypadá žité křesťanství (až na dvě výjimky tvoří totiž veškeré zaměstnanectvo samí katolíci), řídit se při výchově křesťanským duchem, následovat Ježíše v tom, co je možná pro mnohé z nás trochu obtížné, ale o to radostnější: být tu pro ty, kdo nás potřebují, a být tu pro ně nejen tehdy, když musíme, ale kdykoli je to potřeba. Takový přístup s sebou často nese lidskou únavu, ale jedním dechem i Boží požehnání – na viditelné rovině například v tom, že děti nejen že nerady opouštějí večer školu (odcházejí domů v 17.20) a ráno zvoni už v sedm hodin, ale téměř pravidelně se tu objevují i o sobotách, nedělích, prázdninách... Ony samy vidí, že ne všechno ve škole je dokonalé, že spousta věcí potřebuje dotáhnout (jak to bývá na začátku jakéhokoli díla), že na nich vlastně zjišťujeme, jak by měla škola fungovat. Ale myslím, že to berou velice sportovně, radují se z nového nábytku a pomůcek, pomáhají ve chvílích, kdy je zrovna potřeba s něčím pomoci (umýt nádobí po svačině, zamést třídu, vynést odpadky).

Otevřené jednání s dětmi také přináší to, čeho si každý učitel cení – dětskou důvěru, odvalu prezentovat svůj vlastní názor a u některých dětí už i ochotu nasadit se pro ostatní. Naším velkým přáním je též pomoci dětem, aby se z nich stal pevný tým, aby si dokázaly navzájem pomáhat, aby v sobě našly něco, čím budou pro druhé užitečnými a potřebnými a aby tyto dary dokázaly v sobě rozvíjet. K tomu výborně slouží projektové dny a jiné víkendové akce, na něž děti stále rády vzpomínají a touží po dalších – už i s tím postojem, že nám je pomohou připravit, jen aby se jich mohly účastnit.

Jak už jsem zmínila, křesťanství není dětem prezentováno jako nějaká doktrína, ale jako něco naprosto přirozeného, co do našeho života patří a je jeho integrální součástí. Pokud křesťanský duch vane tak, jak bychom si to přáli, mnohé věci není potřeba zmiňovat „po lopatě“, děti je vycítí samy.

K tomu úryvek jednoho rozhovoru v autobuse:

„Já snad radši budu dělat, že vás dva neznám!“

„Ale paní učitelko, já Vás znám.“

„Jo, a co o mně teda víš?“

„Že jste paní učitelka, že chodíte do kostela...“

Zajímavé, kterou informaci si takový šesták vybaví jako první... Někdy jsou reakce na to, co s naším křesťanstvím nějak souvisí, skoro roztomilé. Odpoledne po pololetním vysvědčení jsme měli ve škole mši sv., řekla jsem o ní dětem den předem, načež si jeden z žáků ihned vypůjčil knihu „abych se do zítřka naučil Otčenáš“. Nebo jiná krásná zkušenost – na jedné z víkendových akcí jsme měli v neděli dopoledne společnou mši sv., na kterou jsme všechny děti pozvali s tím, že kdo nebude chtít přijít, může být na pokoji a hrát nějaké hry, že je nebudeme kontrolovat. Tuto variantu si zvolilo jediné z dětí...

V současné době má škola jedinou třídu, nábor pro příští školní rok však vypadá velice nadějně, rádi bychom otevřeli další dvě šesté třídy, a pak postupně každý rok až do konečného stavu celého druhého stupně ZŠ. Třídy budou čítat maximálně třináct žáků, aby mohl být zachován individuální přístup ke každému z nich, což se zatím výborně osvědčuje, zejména u dětí se specifickými poruchami učení, které potřebují více péče než ostatní. Krom toho stále očekáváme příjezd tří řádových sester z Vietnamu, které by nám pomohly oslovit vietnamskou menšinu v severních Čechách poměrně početnou, pro niž by tento typ školy mohl být výrazným přínosem. Do budoucna se nebráníme ani nabídce různých kurzů pro dospělé, už nyní škola pořádá přednášky na nejrůznější témata nikoli pouze náboženského rázu, aby oslovila co nejširší veřejnost.

Pro více informací a konkrétních údajů včetně zpráviček z většiny školních akcí odkazují na webovou stránku: www.nativity.cz

Mgr. Alžběta Pecková

Otec Josef Horehled', SJ – zakladatel školy

pochází z Uherského Hradiště /mar. 1961/. Pracoval v učňovském školství a ve stavebním oboru. Do Tovaryšstva Ježíšova vstoupil v r. 1993. Poté studoval filozofii v Krakově a teologii v irském Dublinu, kde studium zakončil licenciátem z morální teologie. Na kněze byl vysvěcen 14. června 2003 a dále působil v pražské jezuitské komunitě. V r. 2008 založil školu Nativity v Křešicích u Děčína, o kterou se stará dosud.

NATIVITY

znamená anglicky „ZROZENÍ“. Škola s tímto názvem, která byla vloni počátkem září otevřena v Křešicích u Děčína, se zde zrodila z iniciativy řádu Tovaryšstva Ježíšova. Jak k tomu vůbec došlo, proč zrovna v naší diecézi? Co nového tento školský program přináší a jaké jsou první zkušenosti? Pokusíme se na tyto otázky odpovědět.

NEJPRVE TROCHA HISTORIE

První škola „NATIVITY“ vznikla v New Yorku v r. 1971 ve farnosti Božího narození. Vycházela vstřícně konkrétním tamním potřebám: umožnit vzdělání dětem z chudých vrstev, potomkům afroameričanů a imigrantů. Původně se vůbec nepočítalo s dalším šířením podobných zařízení, avšak školský program tohoto typu se osvědčil a zalíbil, takže v r. 1990 vzniká další škola v Bostonu a pak najednou rostou školy jako houby po dešti. Nevedou je jen jezuité, ale i jiné řády, které tento model přejaly, někde dokonce jsou tyto školy i protestantské. Dnes bychom jich napočítali v Americe asi 65. Škola v Křešicích je první Nativity školou na světě mimo území USA.

K nám myšlenku založit tuto školu přinesl P. Josef Horehled'. Podrobnosti se dozvěděl od spolubratra polského jezuitu a sám 12 škol v Americe navštívil, aby viděl, jak fungují. Jezuité u nás hledali možnosti, jak působit v postkomunistické společnosti, jak ji ovlivnit duchovně a morálně v oblasti

vzdělávání. Právě severní Čechy a naše litoměřická diecéze jsou výzvou a prostorem pro působení řeholníků, kteří se nebojí a s Boží pomocí chtějí překonávat překážky. Sám zakladatel školy P. Horehled' pracoval 7 let v učňovském školství, což je jedna z pedagogicky nejtěžších oblastí. Měl tedy dostatek odvahy a předpokladů pustit se do náročného projektu. Jeho šestileté úsilí a velké osobní nasazení bylo završeno v září loňského roku otevřením této první české jezuitské školy po druhé světové válce.

PROČ KŘEŠICE U DĚČÍNA?

Původně se o založení školy jednalo s městem Ústí nad Labem. Právě Ústí s některými problematickými a sociálně slabšími městskými částmi by takové zařízení nesmírně potřebovalo a využilo. Avšak ze strany magistrátu nedošlo ke správnému pochopení myšlenky a jednání ztroskotala. Nakonec se nabídla již 3 roky nevyužívaná budova zrušené ZŠ v Křešicích u Děčína, a tu česká provincie řádu Tovaryšstva Ježíšova pro tento účel zakoupila. Město Děčín bylo nové aktivitě více nakloněno. Zpočátku se sice objevila jistá nedůvěra obyvatel, zda nepůjde např. o romskou školu, ale tyto obavy se brzy rozptýlily.

PRO KOHO JE TAKOVÁ ŠKOLA URČENA?

Především pro nadané děti ze sociálně nepříznivého prostředí. To může být dáno nejen např. etnickou nebo sociální příslušností, ale též velkým pracovním vytížením

rodičů, kteří nemají na děti čas. Účelem je podporovat rodiny s nízkými příjmy, rodiny neúplné, přetížené, z národnostních menšin. Školu využijí také děti se speciálními potřebami a problémy /např. dyslexie/, kterým se tu dostane širší péče než v běžné základní škole. Pro takové děti je zde ideální prostředí. Již to, že ve třídě je maximálně 13 žáků, slibuje individuální práci a přístup. Škola má jen druhý stupeň, zatím otevřela jednu 6.třídou, pro příští školní rok se rýsuje již šesté třídy dvě. Jde o školu „rodinného typu“, celkový počet žáků ve škole by neměl překročit stovku. Cílem je připravit tyto děti na pokračování ve studiu na středních školách, motivovat je, aby měly chuť a schopnost pokračovat ve studiu. V Americe prošly těmito školami již tisíce úspěšných studentů, z nichž mnozí dosáhli i univerzitního vzdělání. V běžných podmínkách státních škol by jim to sociální znevýhodnění či jiné hendikepy neumožnilo.

SPECIFICKÝ PROGRAM:

Školský model „Nativity“ zahrnuje celodenní učení a odpolední klub, kde děti zůstávají, vypracují si úkoly a přípravu na výuku, takže domů odcházejí bez učebnic a sešitů. Školní vzdělávací program má vysokou úroveň a klade na děti vyšší nároky, včetně např. výuky informatiky. Snaží se o rozvíjení všech stránek osobnosti- nejen intelektuální a fyzické, ale též morální a duchovní. Přestože jde o školu církevní, neučí se zde klasické náboženství, pouze předmět „religio-etika“, který je vyučováním o různých

náboženství. Náboženské přesvědčení není nikomu vnucováno /pouze 2 žáci jsou přímo katolického vyznání/, děti pouze vidí, jak křesťanský život vypadá, neboť většina učitelů dodržuje křesťanské zásady. Všichni, kdo se na chodu školy jakkoli podílejí, by měli uznávat základní křesťanské hodnoty, jako jsou úcta, láska, tolerance, odpovědnost, vzájemná pomoc a solidarita...

JAK PROBÍHÁ VŠEDNÍ DEN VE ŠKOLE?

Tuto otázku jsme položili Mgr. Alžbětě Peckové, která ve škole vyučuje na plný úvazek. Provádí nás školou a je na ní vidět, že práce v Nativity pro ni není jen obyčejným zaměstnáním, ale že školou doslova žije.

Ráno se začíná v 7.50 hod., kdy se děti i učitelé shromáždí v klubu a vyslechnou „slovičko na den“, které si připraví někdo z přítomných učitelů, ale i žáků. Probírají se různá témata, nedávno např. bylo pro žáky zajímavé definovat, jaký by se jim líbil učitel. Normální výuka podle rozvrhu /škola používá běžné učebnice pro 2. stupeň ZŠ a gymnázia/ probíhá do 12.40 hod. a pak jdou všichni do jídelny na oběd. Jídlo se přiváží a zde se pouze vydává. Obědy a odpolední svačinu, kterou děti dostanou později, financují rodiče stejně jako v jiných školních zařízeních. Dvakrát v týdnu mají děti odpolední výuku, ostatní čas tráví ve školním klubu. Jeho program slouží jako prevence sociopatologických jevů. Děti mají možnost rozvíjet své nadání zapojením do různých kroužků: sportují, hrají na flétnu nebo klavír, mohou si zazpívat / krásné výsledky se již dostavily vítězstvím v krajské pěvecké soutěži/, mohou se věnovat výtvarným aktivitám; je tu kroužek dramatický, modelářský, ruční práce, vaření, práce s počítačem... Oblíbený je kroužek turistický, protože při výletech se děti dozvídají i mnoho zajímavostí o přírodě a hrají venku hry.

Od pondělí do čtvrtka mají žáci takto ucelený program až do 17.20 hod. Do vzdálenějších míst /Jilové/ je odveze školní mikrobús. V pátek se končí dříve, déle zůstávají jen poškolači. To je tak: za „trestné body“ se

počítá každému 10 minut „po škole“. Ty se za týden nasčítají, takže někdo musí zůstat třeba 60, 80 minut navíc. Otázkou je, jestli být „po škole“ je pro hříšníky trestem. Dětem se většinou ani nechce domů a mají rady i víkendové akce, na jejichž realizaci se nadšeně podílejí a pomáhají s jejich přípravou.

NĚKOLIK OTÁZEK otcí JOSEFOVI

Mělo smysl zakládat novou školu tohoto typu, když se dnes školy spíše ruší? Chybí „na trhu“ v našem školství tento model vzdělávání?

„Tento typ je určitě potřeba. Náš školský systém nepokrývá vše, nemá mnoho alternativ. V USA tyto školy vznikly v chudinských čtvrtích jako reakce na materiální bídu jejich obyvatel. U nás, dá se říci, materiální bída v pravém slova smyslu není; neexistuje však jen chudoba tělesná, ale také chudoba ducha – sociální a morální bída. Cílem těchto škol je vychovat integrovanou osobnost, rozvíjet člověka „pro sociálně“, eticky – v rovině morální, duchovně. Tento všestranný rozvoj mnohde ve státní škole chybí.“

Když mluvíme o integraci, nabízíte školu také dětem z etnických menšin?

„Zatím zde takové děti nemáme, ale rádi bychom časem pomáhali právě při integraci národnostních menšin – mám na mysli především zde poměrně početnou vietnamskou minoritu - a také nadané romské děti, aby se dostaly celodenně pryč z nemotivující komunity a poznaly jiný životní styl. V každém případě početně bude vždy ve škole dominovat majoritní populace.“

Jak je škola financována?

„Chod školy financujeme ze tří zdrojů: jednak je to státní normativ na žáka, jako na všech školách. Druhou část příjmů tvoří dobrovolné školné, hrazené rodiči žáků. Jde o částku spíše symbolickou /minimum je 100 Kč měsíčně/, která vytváří určitý vztah mezi školou a rodiči. Ti, kterým to umožňuje finanční situace, rádi dávají více, jeden

tatínek se rozhodl škole přispívat dokonce 1000 Kč měsíčně. Třetím a největším podílem přispívá Tovaryšstvo Ježíšovo: zakoupení budovy financovala biskupská konference USA, na rekonstrukci školy jsme dostali peníze od jezuitského fondu z Říma. S počátečními výdaji nám pomáhala irská provincie. Tovaryšstvo Ježíšovo má také lepší možnost dosáhnout na některé evropské granty v rámci operačních programů EU /škola by musela fungovat už nejméně 3 roky, aby mohla o příspěvek z těchto fondů žádat./“

Děti přicházejí z různých škol, s odlišnou úrovní znalostí. Jak jste se vypořádali s touto skutečností?

„Během 6.třídy – a nyní už tu zkušenost máme – se úroveň sjednotí a doplní se nedostatků z prvního stupně ZŠ. Máme zde speciální asistentku, která pracuje se slabšími žáky individuálně, aby srovnali krok s ostatními. Individuální přístup naopak umožňuje také těm šikovnějším nakládat víc úkolů, což si mnohdy přejí i rodiče.“

Když jsme u personálního obsazení, kolik má taková malá škola pedagogů?

„Zatím jsou tu kromě paní ředitelky asi 3-4 kmenoví učitelé. Dochází samozřejmě externisté – např. na angličtinu, tělocvik apod. Také se zapojují dobrovolníci pro zájmovou činnost. S rozšiřováním školy bude učitelů a vychovatelů postupně přibývat, i když církevní školám svazuje ruce při hledání kvalitních pedagogů nedostatečné financování. Naštěstí jsou učitelé, kteří pro naši školu pracují i nad rámec placených standardů.“

Připravujete žáky ke vstupu na střední školu – budete nějak zvlášť v tomto směru spolupracovat s Itak jezuitským gymnáziem v Bohosudově?

„Tato otázka je dnes ještě předčasná, uvidíme během následujících tří let, jaké možnosti se ukáží. Určitě jsou střední školy, se kterými budeme víc spolupracovat – spíše ale by to byly školy praktičtějšího typu. V programu „Nativity“ je přímo zahrnuto, že vyčleněný pracovník sleduje i na středních školách, jak žáci prospívají, doprovází je dál v jejich vývoji, příp. jim zprostředkovává stipendia v zahraničí. Organizují se i programy pro bývalé žáky, víkendová setkání apod.“

Škola už téměř rok funguje. Jaký máte pocit, splnila se Vaše vize, se kterou jste školu zakládal?

„Určitě byl splněn účel, který si škola předsevzala. Neudělala se žádná podstatná chyba, která by nás poznamenala, a tomu jsem velmi rád. Stále se samozřejmě učíme: Modifikujeme a precizujeme americký model do našich podmínek, mapujeme „chudobu“ současného českého člověka a jeho potřeby. Prezentujeme školu navenek, v okolí již má dobré jméno. To, že je zde tato alternativa

potřebná, dokazuje rostoucí zájem uchazečů. V loňském roce se nám příliš nedařil první nábor /přišlo 7 dětí/, dokonce se zdálo, že snad školu ani neotevřeme. Nyní po přijímacích zkouškách už víme, že při 18-ti žácích budeme moci otevřít 2 šesté třídy. Máme již jen několik volných míst.

Byl jste vysvěcen na kněze až v pozdějším věku – po čtyřicítce; jak to bylo u Vás s tímto „pozdním povoláním“?

„To bylo někdy v době, kdy mi bylo 31 let. Tehdy jsem si řekl: Něco s tím životem už musím udělat...“

Máte krásné jméno: co pro Vás znamená „hledět vzhůru“?

„Když zapomínám na své cíle, aspoň to jméno mi je připomíná!“

Nativity má tedy za sebou první krůčky. Přejme jí do budoucna přibývající počet spokojených žáků a obětavých, nadšených pedagogů. A samozřejmě Boží pomoc a požehnaní do další práce a působení v naší diecézi.

Text: Marie L. Foto: Petr H.

portál
www.portal.cz

**KNIHA RABÍNSKÉ MOUDROSTI
Petuchowski Jacob J.**

Příběhy mistrů staré židovské tradice
Kniha rabínské moudrosti otevírá přístup k bohatému zdroji náboženské tradice a k velkému literárnímu dílu, k talmudu. Vybrané moudrosti a vyprávění rabínských mistrů, které autor nově přeložil z hebrejštiny a aramejštiny pro současného čtenáře, se vztahují jak k otázkám všedního života, tak i k velkým otázkám životního a náboženského smyslu. Jednotlivá vyprávění, uspořádaná do šestnácti oddílů, ožívují velké postavy židovské tradice v jejich hledání krásy, smyslu bytí a víry

**KVĚTINY PRO DUŠI
Bruno Ferrero**

Laskavé příběhy známého sběratele moudrostí a poučení mají tentokrát jako úvodní epizodu rozhovor mezi nadutým košatým dubem a tichou a skromnou růží. Nejnovější příběhy Bruna Ferrera znovu potěší rodiče, vychovatele, dospívající čtenáře i milovníky narativní spirituální literatury.

www.portal.cz Portál, s.r.o., Klapkova 2,
182 00 Praha 8, tel: 283 028 111, fax:
283 028 112, e-mail: naklad@portal.cz

NEŽÍT JEN PRO SEBE, ALE POMÁHAT DRUHÝM

Nadpis tohoto příspěvku je zároveň i náplní charitativních činností dobrovolných pracovníků. Není to např. jen Tříkrálová sbírka či bohatá činnost v domácí pečovatelské službě, ale i humanitární pomoc všeho druhu u nás a také pro třetí svět, konkrétně organizování ručního pletení bavlněných obinadel do ambulancí pro malomocné v Africe a v Indii, dále pak sbírání orazítokovaných známek a funkčních brýlí.

Na pletení těchto obinadel se podílejí ženy z Teplíc, Jeníkova, Oseka, Novosedlic, Ústí nad Labem, Chabařovic, Řehlovice, Mostu, Vtelna, Bečova a Bíliny. Zapojují se i ženy léčící se v teplických lázních, inspirovány jsou i ženy trávící svou dovolenou v Krušných horách. Tyto ženy napletly během krátké doby 1500 kusů obinadel, shromáždily 2000 kusů známek a 40 kusů brýlí.

Lidé se často ptají, proč se nenakoupí obinadla hotová. Běžná elastická obinadla způsobují u obnovené kůže alergii, proto se používá přírodní vlákno, bavlna. Ta pletením získává pružnost a nezpůsobuje alergii.

Ne všechny ženy umí plést. Všechny zájemce rády plést naučíme, poradíme i povzbudíme. Zapojit se, dle svých možností a schopností, může každý. Těšíme se na Vaše ohlasy. Lze nás kontaktovat:

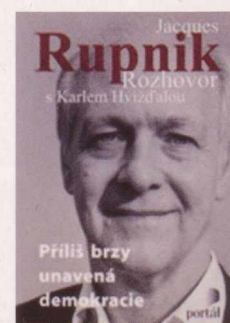
- Marie Hřebíčková - tel. 417 851 910, mobil 605 329 585
- Jan Hurník SDB - mobil 604 844 259

Marie Hřebíčková

**Při setkání mládeže v Litoměřicích 4.4. 2009
bylo k oltáři přineseno dalších
740 kusů obinadel k posvěcení.**

**Karel Hvižd'ala
JACQUES RUPNIK – PŘILÍŠ BRZY UNAVENÁ DEMOKRACIE**

Jacques Rupnik je známý politolog specializující se na východní Evropu. Studoval na Sorbonně v Paříži a na Harvardské univerzitě v Cambridge. Od roku 1982 je profesorem na Institutu politických studií v Paříži. Je autorem několika knih o východní Evropě a evropské integraci.

Setkání CHLAPECKÝCH SBORŮ ČR v Litoměřicích

V pátek 24. dubna 2009 se v Litoměřicích uskutečnilo celostátní Setkání chlapeckých sborů. Pozvání na koncert, který proběhl v jezuitském kostele P. Marie, přijal i litoměřický biskup Jan Baxant.

Setkání chlapeckých sborů v pátek 24. dubna 2009 se uskutečnilo v rámci festivalu Litoměřická notička. Zúčastnil se i jeden z nejlepších chlapeckých sborů ČR – pražští Pueri gaudentes. Ten pracuje při ZUŠ v Praze 7, sbormistryní je od jeho založení v roce 1990 Zdena Součková. V koncertním oddělení zpívá na 50 chlapců 11 až 14letých a třicet 15 až 19 letých, ve třech přípravných odděleních zpívá přibližně 110 chlapců 7 až 12letých. Pueri gaudentes již dlouhou dobu účinkují ve všech představeních opery Carmen ve Státní opeře Praha. Tato spolupráce byla

později rozšířena i na další opery a představení.

Dalším sborem, který se koncertu zúčastnil, byl i zahraniční host – Tatranský slávič z Liptovského Mikuláše. Slovenský sbor byl hostem litoměřického chlapeckého sboru Páni kluci, který je spolu se ZŠ v ulici Boženy Němcové pořadatelem akce. Návštěvníci kostela mohli slyšet také Pueri cantate z Prahy nebo Bonifantes z Pardubic.

„Třikrát“ (Malé vyznání)

Pout' v Krnsku na Mladoboleslavsku má svou dlouhodobou tradici. Po 2. světové válce byla obnovena na sv. Jiří, jemuž je místní kostel zasvěcen, i pout' boleslavských junáků. Letošní pout' byla významná tím, že litoměřický biskup Mons. Jan Baxant vnitřně obnovený kostel dne 26. 4. 09 znovu posvětil. Po skončení mše svaté jsem čekal před kostelem a hlavou mi běhaly vzpomínky. Tak poprvé jsem do tohoto kostela vstoupil jako ministrant s P. Raškou (jezuitou, bývalým profesorem biskupského gymnázia v Bohosudově) na půlnoční v 50. letech. Ještě než jsme na motorce opustili Mladou Boleslav, seznámili jsme se s její dlažbou, neboť jsme havarovali. A léta utíkala. Nikdy při cestě do Prahy jsem si nenechal ujít pohled z viaduktu na tento kostel. Jistě i tam sláblo stáde pod tíhou padesátých let a místním farníkům přibyla léta. Trvale pozemské místo nacházeli v hrobech kolem kostela.

Podruhé jsem do kostela vstoupil v 80. letech se skupinou dětí jako katecheta. Když jsem je začal učit, těšil jsem se na jaro, že spolu půjdeme na pout' do Krnska. Život šel dál a o letošní pouti jsem stoupal jako zpěvák mladoboleslavského chrámového sboru na kůr obnoveného kostela - a rád.

Pan biskup, jak uvedl, neočekával plný kostel. A přeci byl. Malé stáde se rozrostlo o poutníky z města automobilů a okolí. Jako vždy jsem si s radostí zazpíval skladbu G. F. Händela „Bud' tobě sláva“. Ve druhé sloce se zpívá:

Vzchop se stáde malé v boje pomezí, heslem tvým bud' stále: „Kristus vítězí“
Dole pod kostelem jsem se díval na důmyslné oblouky železničního viaduktu. Kolik už unesly zátěže. Opravená klenba místního kostela za desítek let také unesla prosby, radost, smutek ubývajícího stáde místních farníků. A já bych jim chtěl popřát, aby vždy

Motto: „Vzchop se stáde malé“
G. F. Händel

měli před očima „Kristus vítězí“. Vždyť obnovený kostel je dílo Boží a lidských rukou. Jen tak se připravuje budoucnost.

Frant. Němeček, Mladá Boleslav

BUĎ TOBĚ SLÁVA

G. F. Händel

*Bud' Tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal.
Smrt již nemá práva, vítěz Tys a král.
Jasný jako plamen, anđěl sestoupil.
Odvalen je kámen, prázdný hrob tu zbyl.*

*Tot' On, tot' Ježíš, jež jsi spatřit chtěl.
Nepochybuji, věř již, živ je Spasitel.
Vzchop se stáde malé v boje pomezí.
Heslem tvým bud' stále: „Kristus vítězí“.*

*On kníže míru, navěky je živ.
Silnou má teď víru ten, kdo bál se dřív.
Vítězem se stává, kdo zde trpěl s ním.
Život v něm i sláva, nic ne nebojím.*

DVAKRÁT „VĚDA A VÍRA“ V ŽELEZNÉM BRODĚ

V průběhu dvou let uspořádala Místní skupina České křesťanské akademie v Železném Brodě dvě přednášky na jedno téma: „Věda a víra“. Přednášejícími byly zdánlivě protichůdné osoby: vědec a kněz.

PŘEDNÁŠKA Č.1.: RNDR. JIŘÍ GRYGAR, CSC. 2. SRPNA 2007

Přednášející pracuje ve Fyzikálním ústavu Akademie věd ČR a je známým popularizátorem vědy v oblasti astronomie a fyziky.

EXODUS ŽELEZNÝM BRODEM

Prvním mohutným zážitkem byl počet přítomných na přednášce, který prý ČKA Železný Brod nepamatuje. Akce byla naplánována od 19 hodin v aule Sklářské školy, která má řádnou kapacitu asi 100 osob. V 19.00 zde bylo napěchováno minimálně 200 posluchačů a další zástupy se tísnily přede dveřmi. Ing. Arch. Tomešek (hlavní organizátor akce) tušil průšvih, který skutečně nastal - tzv. malý velký třesk. Organizátorům se bohužel nepodařilo vlastními silami zajistit promítání prezentace Jiřího Grygara v místním kině, které má větší kapacitu než aula. Naštěstí v nouzi nejvyšší a v poslední chvíli zažehnal katastrofu jeden dobrovolník, který potřebnou techniku disponoval, a tak tedy mohlo padnout rozhodnutí o přesunutí akce z auly do místního kina o kapacitě cca 400 osob.

Exodus posluchačů mezi Sklářskou školou a kinem měřil asi jen 200 metrů, ale připomínal spíše prvomájový průvod bez mávatek a transparentů. Podle obsazenosti kina se dá odhadovat počet posluchačů na 350. Kromě nejbližšího okolí – tedy Železného Brodu, Jablonecka, Liberecka a dalších měst přijeli i zájemci ze Slovenska a jižní Moravy. Trvalo prý tři roky, než se při vytíženosti Jiřího Grygara podařilo přednášku zajistit.

ÚTRŽKY Z PŘEDNÁŠKY

Není jednoduché vyhmátnout to nejpodstatnější, tak aspoň několik odposlechů:

- Teologie i přírodní vědy se zpočátku vyvíjely společně. Teprve ve středověku začalo jejich postupné oddělování, kdy se jednotlivé vědní disciplíny vyvíjely nezávisle na sobě. Pro neznalého člověka se jeví rozdíl mezi naukami o Bohu a přírodními vědami jako nepřekonatelný, protože víra stojí na dogmatech, kdežto přírodní vědy nejsou zdánlivě ničím svázány.

- Už sv. Tomáš Akvinský ale pronesl výrok, že: „I nauka o Bohu musí mít základy logického myšlení“. Dále je faktem, že každá vědecká disciplína má své některé nutné předpoklady, které jsou výchozí a pro odborníky dané oblasti přijatelné.
- Ani věda není pro běžného člověka srozumitelná. Běžný člověk si nedokáže

Shodné rysy soudobého poznání

Obor	Matematika	Přírodní vědy	Teologie
Nutné předpoklady	Axiomy	Principy	Dogmata

představit zakřivený prostor, konečnost vesmíru a moc mu to ale nevádí. Albert Einstein vymyslel teorii relativity, která je sice matematicky popsána pomocí soustavou diferenciálních rovnic, byla v praxi prokázána, ale obyčejný člověk si ji rovněž nedokáže představit. Génius lidského ducha odhalil zákonitosti vesmíru, které jsou nad jeho přirozené chápání.

- Obyčejnému člověku nevádí, že na vesmíru nemáme jednotný popis: pro makrokosmos (vesmírné objekty, galaxie,..) platí obecná teorie relativity a pro mikrokosmos (částice v atomu, atomové jádro..) platí kvantová mechanika. Obě tyto teorie stojí vedle sebe, ale nejsou aplikovatelné pro všechno – tedy současně makro- i mikrokosmos. Pro vědce je toto velmi zásadní problém.

- Naproti tomu obyčejnému člověku vadí, když nechápe Trojjednost Boha, který připouští na Zemi zlo a všechny „jeho“ církve zde na zemi nejsou ani dokonalé ani jednotné.
- Velmi trefně to vystihl Galileo Galileo: „Existují dvě Boží knihy: Bible a příroda.“

- Kardinál Baronijs asi jako jeden z prvních rozlišil rozdíl mezi posláním Bible a přírodními

vědami: „Bible neříká, jak nebesa fungují, ale jak se na ně dostat.“ Přírodní vědy vysvětlují jakým způsobem ta která věc funguje, ale neříkají proč. Úlohou Bible ale není ani být učebnicí přírodních věd. Bohužel téměř 19 století v tom nebylo jednoznačně jasno, přestože mnoho církevních otců na tuto skutečnost upozorňovalo.

- Věda nám proto vysvětluje, JAK vesmír, svět a člověk funguje. Víra a teologie k tomu doplňuje to podstatné: PROČ, tedy proč jsme tady a proč bylo vše stvořeno.

- Do pravidel vědeckého přístupu se již ve středověku velmi zapsal William Occam (1285-1340), větou, které se říká „**OC-CAMOVA BŘITVA**“: „*Jevy se nemají zmnožovat, pokud to není nevyhnutelné.*“ To znamená, že pro každý jev se má hledat nejprve to nejjednodušší vysvětlení a teprve pokud se-lžou stávající možné postupy, tak hledat další. Bohužel nejen ve středověku, ale i v novověku a dnes se místo poctivého hledání pravdy vymýšlí různá pavědecká vysvětlení. Mimochodem, pokud se ujalo spojení „temný středověk“, tak jaké adjektivum by asi mělo mít nedávno skončené dvacáté století?

- Smutnou pravdu má anglický spisovatel G.K.Chesterton: Od chvíle, kdy lidé nevěří v Boha, věří v každou pitomost. Zářným příkladem nám mohou být např. horoskopy (předpovědi a rady pro život podle

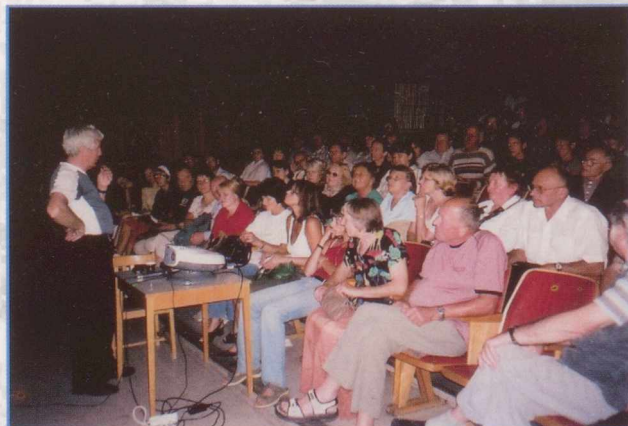
zvěrokruhu - data narození) a numerologie. Ježíšova podobnost v Evangelích jsou vlastně obdobou popularizace vědy – podobnost

jsou lehce pochopitelné a universální pro jakoukoli dobu, kulturu, vzdělanostní úroveň. Kdyby nebylo popularizace vědy, byla by ta „skutečná“ věda pro obyčejného člověka nenáznorná a „nesrozumitelná“.

- Blaise Pascal (1623-1662) prohlásil: „Ostrov poznání se sice neustále zvětšuje, současně se ale rozšiřuje množství dosud nepoznaného.“

- Věda nestojí proti víře, spíše naopak, doplňují se. Louis Pasteur (1822-1895) prohlásil: „Protože jsem hodně studoval, tak věřím jako bretoňský sedlák. Kdybych studoval ještě víc, věřil bych jako bretoňská selka.“

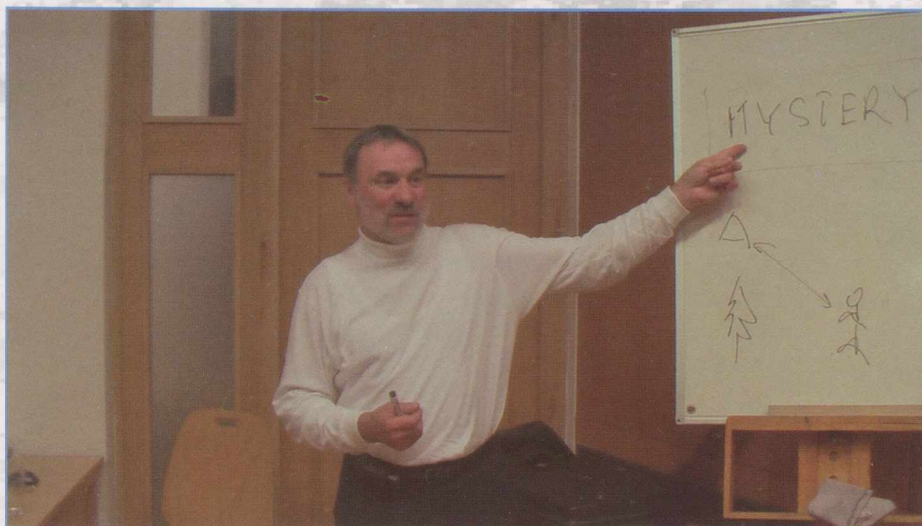
- Krása vesmíru a Zeměkoule může vyvolávat protichůdné reakce. První sovětský kosmonaut Jurij Gagarin, který obletěl

zemí ve výšce 250 km a tedy vyletěl nad zemská nebesa prohlásil: „Boha jsem tam nikde neviděl“. Americký kosmonaut Irwan se po vesmírném zážitku stal po návratu na zem baptistickým kazatelem.

- Věda nemůže prokázat ani vyvrátit existenci Boha. Nevěřící materialistický fyzik či astronom může akceptovat domněnku velkého třesku a tedy i konečného stáří vesmíru, a nemusí si položit otázku, zda byl či nebyl prvotní Tvůrce.

- Cesta k víře nemůže být cestou nesvobody nebo násilí proti sobě samému. Víru nelze druhému člověku vnutit, víra je dar. Lze ale druhého člověka aspoň trochu navést, aby si otázky o smyslu existence vesmíru i člověka vůbec pokládal, a to bez tendenčních předsudků.

PŘEDNÁŠKA Č.2.: MONS. DR. ROBERT FALKENAUER 15.DUBNA 2009

Mons. Dr. Robert Falkenauer je generálním vikářem plzeňské diecéze. Jeho cesta ke kněžství byla rozhodně „zajímavá“. V mládí hledal odpovědi na své otázky v přírodních vědách. Protože se nedostal na matematicko-fyzikální fakultu, ale přijímací zkoušky složil výtečně, přijali jej „aspoň“ na geofyziku. Potom se ale živil jako programátor. Po emigraci do Rakouska se začal zajímat o filosofii a teologii a dostal se do styku s biskupem Škarvadou. Po dohodě s panem biskupem vystudoval teologii v Rakousku a stal se knězem. Po listopadu 1989 se vrací do vlasti a působí v plzeňské diecézi. První úkol, který dostává od biskupa Radkovského, je učit na školách. Postupem času se stal pastorem pro vysokoškoláky. V současné době je generálním vikářem plzeňské diecéze.

Asi nejvýstižnější je překreslit schéma, které nám Mons. Falkenauer namaloval na tabuli: Bůh stvořil přírodu i člověka. Člověk může dojít k poznání Boha buď osobním zjevením, které je dar, nebo poznáním v jeho díle – tedy v přírodě, její kráse, účelnosti, složitosti v makro vesmíru i v mikro-

vesmíru. Zatím co víra každého jednotlivce je nepřenositelná a osobní, vědecké poznatky a poznání jsou přístupné všem. Víra je dar od Boha, přírodní vědy jsou lidský výtvar.

DALŠÍ ZAJÍMAVÉ STŘÍPKY Z PŘEDNÁŠKY:

Empirický novopozitivismus: vznikl v polovině 19. století a aniž to vnímáme, v jeho chápání vědy žijeme dodnes. Obsah pojmu věda se v historii lidstva vyvíjel. Podle novopozitivismu je vědou pouze soubor poznatků, které jsou ověřitelné schopni veřejně a průkazně doložit, např. empiricky. To zní sice velmi logicky, ale sami víme, že vše si nelze empiricky ověřit. Tedy např. existenci Boha. A protože si Boha nemůžeme vědecky ověřit a prokázat, myslí si mnoho lidí, že Bůh je nevědecký, resp. že pátrání po smyslu všeho, po prvotní příčině nelze. Nynější vědou nelze existenci Boha potvrdit ani vyvrátit.

Aristoteles: I filosofie může být cestou k poznání Boha. Hledáním prvotní příčiny došel řecký filosof Aristoteles k Prvotnímu hybateli.

Sociologický obrat vědy: o tom, co je vědecké, nerozhoduje častokrát předmět či výsledek zkoumání, ale vědecká obec, jejíž většinové mínění si častokrát nepřipustí radikální změny v náhledu na určitou problematiku. Muselo by totiž mnohdy změnit své smýšlení a třeba i zpětně uznat omyly. Je to častokrát začarovaný kruh, protože o

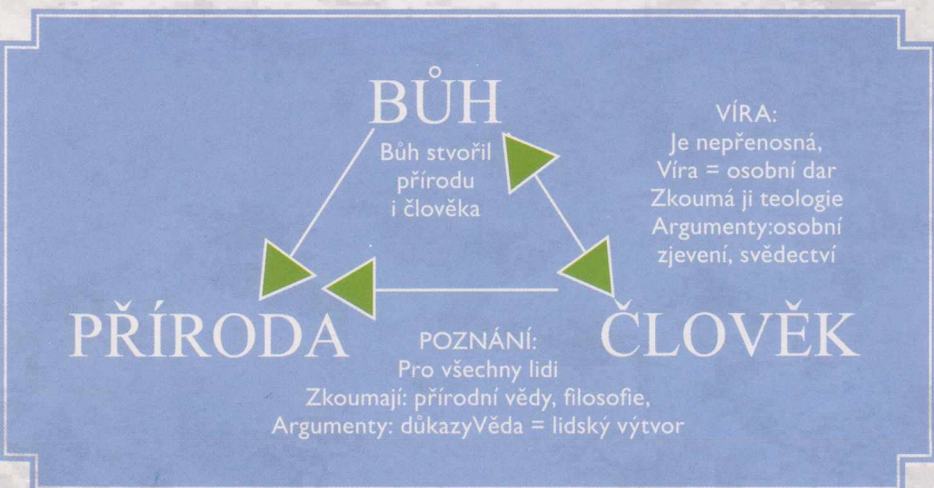
vědeckosti určité práce či osoby rozhoduje např. počet článků v odborných časopisech. Současně ale do odborných článků nemohou přispívat ti, kteří ještě nejsou v daném oboru uznávanými autoritami nebo jejich názory nejsou uznávány. Vědecké je tedy nakonec pouze to, na čem se shodne široká a uznávaná většina.

Solipsismus: Zdánlivě je úsměvné, že byli lidé, kteří vyznávali tzv. solipsismus – tedy přesvědčení, že existují „pouze já“, neexistuje žádná objektivní realita, a vše, co je a co se děje kolem mne, se mi pouze zdá. Pravdou ale je, že i my zpravidla věříme tomu, že nás naše smysly neklamou, tedy že to, co vidíme, slyšíme, vnímáme... odpovídá tomu, co se v skutečnosti děje, tedy objektivní realitě. Tedy, že naše poznatky a vidění se shodují s objektivní realitou.

Teologie po anglicku: Protože na britských ostrovech dochází častokrát ke smíšeným manželstvím mezi katolíky a členy anglikánské církve, mají na katolických farách „příručku“ pro nekatolickou stranu s názvem „Jak lépe pochopit svého katolického partnera“. Bůh podle této příručky není ani „rozšafný stařeček na obláčku“, ani „příšrný policajt“ ale MYSTERY – TAJEMSTVÍ.

Vše nelze dokázat. Víra je pro mnoho lidí přesvědčením, které není pouze racionální, ale zapojují se do něj i další složky člověka: cit, vůle, hledání životního smyslu. Víra je i krokem do neznáma. Ale i víra má a musí mít svůj racionální základ. Víra není zbavení se osobní zodpovědnosti nad svým životem, právě naopak. Věřit v Boha a věřit Bohu není častokrát nic jednoduchého. Ale nevěřit v Boha by bylo pro mnohé z nás asi ještě mnohem těžší.

Jan Suchánek
Jablonec nad Nisou

E = mc²
Tedy, většinou.
Pozn. redakce a Hospodina

Každý z nás, kdo se někdy vydal na delší procházku přírodou, narazil cestou na turistické značky. Mám na mysli ony nej-jednodušší: vždy dva bílé a mezi nimi třetí, například modrý pruh. Toto značení udržuje Klub českých turistů a naše země je jimi protkána více než v jakékoli sousední zemi. O tyto značky se postaralo a stále stará již několik generací nadšenců – značkařů.

Rád bych se s vámi podělil o jednu značku, která ve mně vyvolává řadu asociací a je v ní pro mne skryté jisté podobnosti pro život každého z nás. Nejde vůbec o nějaký tvar oné značky, nejde dokonce vůbec o její umístění v teré-

příjemnou krásnou alejí deset minut, ale že to bude za chvíli téměř půlhodina. A tehdy znejistíte a hlavou vám začnou poletovat myšlenky: „Snad jsem měl už někde odbočit? Že bych nějakou značku přehlédl? Po obou stranách byly přeci jen pole a louky, to by ta odbočka musela být označena jedinečně tady na cestě a pak zas až na konci pole při vstupu do lesa. A já myslel že to jsou jen stopy po zemědělských strojích a ona to byla ...určitě ta odbočka. Tenhle úsek po silnici nemůže být přeci tak dlouhý. Takhle zabloudit! A na tak krásně přehledném úseku. Mám se vrátit nebo jít dál? Ale kam to vlastně dojdou?“ A tehdy uvidíte další značku

Tak se mějte pěkně a nebojte se chodit pěšky. Člověk toho pak méně přehledne a nemusí se ani zastavovat, aby se pokochal. Každou cestou jdete jednou poprvé, tak se nestyďte aspoň tehdy jít podle značek. Všechny značky vás nakonec zavedou na nějaký důležitý bod. Žádná značka nevede nikam, i když si to sám kolikrát pomyslím, ale v tom jsem se našťastí vždy zmylil.

Váš značkař, vážící si ÚTĚCHOVEK stejně jako i všech ostatních značek.

Miroslav KLOZ

nu, jde mi pouze o její četnost v dlouhém, „dobře sledovatelném“ úseku trasy.

Klasický průběh takového úseku, o němž vám chci teď něco říci, vypadá asi takto. Z lesní romantické stezičky vstoupíte na „okresku“. Šipka a další značka jednoznačně potvrzují: pokračuj tudy po silnici! Silnička je pěkně vyasfaltovaná, žádné výmoly a kaluže, pevná země pod nohama. Je tu pramalý provoz aut, cesta se jen mírně klikatí, jdete stále do mírného kopce, po stranách staré vzrostlé stromy. Jedním slovem nádhera. Jdete v příjemném stínu a kocháte se prosluněným výhledem tu napravo pole tu nalevo louka. A jak tak jdete a stále se kocháte, najednou si uvědomíte, že už nejedete touto

a uleví se vám. „Tak mohu ještě chvíli v klidu jít tudy, po téhle bezva cestě,“ pomyslíte si.

Jsou cesty takzvaně evidentní, jdete celé kilometry nějak intuitivně a jste v pohodě. Někdy však znejistíte paradoxně na tom nejpřehlednějším dlouhém úseku. A od toho je tu pak značka, která by teoreticky vůbec nemusela být, ale moudří značkaři mají ve svých Základních pravidlech značení: „Na dlouhých dobře sledovatelných úsecích pro pěší nesmí být, pro každý směr trasy, značky od sebe vzdáleny více jak 250 m.“ A to nejlepší nakonec. Právě takové značce se neřekne v žargonu značkařů jinak než ÚTĚCHOVKA. Tak to prostě chodí. Každý z nás potřebuje útěchovky!

PS: MÉ SOUKROMÉ DEFINICE K ČLÁNKU:

ZNAČKA...bod potvrzující správnost směru našeho momentálního putování (hluboký zážitek, Boží přikázání, zázrak; setkání se s něčím či někým v pravou chvíli – nefalšovaná „útěchovka“)

CESTA...naš život **ÚSEK**...naše životní období

STEZIČKA...jdeme sami (i když třeba více za sebou), je to krásné ale i nebezpečné

SILNICE...tudy chodí současně více lidí, ale většina se veze
atd.atd.atd.

SVĚCENÍ nových varhan a zvonu v Psinicích

Čas od času se objeví v tisku zpráva o postavení nebo rekonstrukci varhanního nástroje nebo o pořízení nového zvonu, obvykle ve velkých kostelech v Čechách či na Moravě.

Ale také u nás na Jičínsku, v samém rozhraní diecéze Litoměřické s Hradeckou a Pražskou, se můžeme pochlubit, že se povedlo obnovit a doslova znovuzkřísit pomalu již odepsaný varhanní nástroj a pořídit nový zvon ve starobylém kostele v Psinicích ve farnosti Libáň (vikariát turnovský)

Filiální kostel zasvěcený sv. Jiří, stojící na mírném návrší na konci obce, obklopený hřbitovem, je pozdně gotická stavba postavená kolem r. 1500, upravená do dnešní podoby v r. 1870. Původní kostelík se připomínal již k r. 1327, ale stávající, do dnešních dob zachovalá stavba z poč. 16. stol., jej nahradila.

Kostel byl v posledních letech opravován, dostal novou střechu a uvnitř bylo nově zrekonstruováno i elektrické osvětlení. K dokonalosti celého interiéru kostela však chyběly funkční varhany.

Dle archívních dokumentů o původních varhanách v kostele v Psinicích není nic známo. Ve 30. letech 18. stol. sem byl dvakrát ročně na slavnosti přenášen malý portativ zřejmě z Libáně, a ani v soupisu inventáře kostela z r. 1815 se žádný nástroj neuvádí. Stávající 6ti rejstříkový varhanní nástroj byl postaven v r. 1888 varhanářem Josefem Kobrlem z Lomnice nad Popelkou.

V r. 1918, v závěru I. svět. války, byly zrekvírovány pro válečné účely prospektové píšťaly, které již nikdy nebyly nahrazeny a nástroj tak ztratil svůj plný zvuk.

Poslední velká oprava varhan je doložena k r. 1950 a dále již byly varhany ponechány svému osudu.

A tak varhany postavené v konci 19. stol. mistrem Kobrlem postupně přežívaly do současné doby a dosluhovaly.

V posledních desetiletích pro napadení červotočem a v důsledku rozladění, špatného technického stavu a celkové sešlosti nástroje, byly varhany hratelné jen s obtížemi a k doprovodu zpěvu se užívalo přenosných elektrických varháněk.

Když v r. 2008 vypsala Královéhradecký kraj granty na opravu historických varhan, nadšení místní patrioté ve spolupráci s duchovním správcem Římskokatolické farnosti Libáň P. Augustinem Števicou se aktivně chopili příležitosti a požádali kraj o dotaci. A když kraj přispěl nadpoloviční částkou celkových nákladů na obnovu varhan dle rozpočtu, nastal pak pravý „kolotoč“ shánění dalších peněz.

Nezměrné úsilí P. Števicí a všech dalších zaangažovaných obětavých lidí pro opravu varhan bylo korunováno úspěchem. Spolu s grantovou dotací kraje, dary podnikatelů a občanů, jak místních tak i dalších, kterým nebyl osud varhan a nabídnutý příspěvek státu lhostejný, se podařilo potřebnou částku shromáždit a pustit se s pomocí Boží do díla.

Obnovy a generální renovace varhan, včetně doplnění zrekvírovaných prospektových píšťal a osazení nového elektrického ventilátoru se ujal ředitel kůru katedrály Sv. Duha v Hradci Králové Mgr. Josef Zadina. Tento vynikající varhaník, sbormistr, ale i varhanář v jedné osobě proslavil své jméno na Libáňsku v podobě úspěšně realizovaných generálních oprav varhan v Libáni (1998), Údrnicích (1999), Bukvici (2005), a tak byla záruka, že i toto dílo bude s pečlivostí provedeno a včas dokončeno. A povedlo se. Za necelých 8 měsíců od zahájení prací byla celá obnova varhan realizována a nové varhany při příležitosti slavnostní poutní bohoslužby byly dne 25. 4. 2009 P. Števicou vysvěceny.

Varhany, jejichž stříbřitě zářivý cínový prospekt shlíží s kostelního kůru na všechny přítomné v kostele, byly v celé své kráse a barvě zvuku svých rejstříků předvedeny účastníkům slavnosti na závěrečném koncertě, kde varhaník Martin Strejč a zpěvačka Jana Heriánová mistrně předvedli souznění zvuku varhan a lidského hlasu, neboť varhany byly v historii vytvořeny hlavně pro doprovod zpěvu.

Aby tato slavnostní bohoslužba byla svým významem opravdu ojedinělá, tak v úvodu zahájení bohoslužby byl do stávající dřevěné osmiboké zvonice ze 17. stol., stojící v blízkosti kostela, vysvěcen nový zvon Václav. Uvnitř zvonice bývaly až do r. 1918 osazeny 3 zvony. Dva byly z r. 1602, třetí menší byl z novější doby. Ten byl v r. 1918 zrekvírován pro válečné účely, ve II. svět. válce byly zrekvírovány oba staré zvony. Naštěstí hned po válce se podařilo jeden z těchto zvonů, nesoucí jméno patrona kostela sv. Jiří, zachránit a vrátit zpět do zvonice. Ostatní zvony ale byly nenávratně ztraceny.

Bývalým zdejším kostelníkem byl v pohraničí při devastaci kostelů zachráněn zvon sv. Václav. Tento zvon, částečně poškozený byl po dlouhá desetiletí pečlivě uložen a zásluhou nynějšího kostelníka pana Libora Vaňka opraven a zrestaurován a na této poutní slavnosti vysvěcen a do historické zvonice nově zavěšen. A tak se po 91 letech vrací na místo zrekvírovaného zvonu v r. 1918 nový zvon sv. Václav, odlišný shodou okolností v r. 1918 firmou Rudolfa Manouška v Brně.

Kde se podaří v jeden den světit nové varhany i nový zvon současně? Taková vzácná událost, která se v jiných farnostech opakuje jen ojediněle, se podařila toho dne v Psinicích.

Poutní bohoslužby se zúčastnilo přes sto účastníků, místních i přespolních a jistě všichni odcházeli domů s pocitem radosti, že pro zachování historie i památek ke cti a slávě Boží bylo zde vykonáno mnoho dobré práce.

Za krásný průběh tak významného dne si zaslouží poděkovat Jičínskému chrámovému sboru a všem dalším zpěvákům a varhaníkům, kteří svým uměním přispěli ke slavnostní bohoslužbě a koncertu, ale hlavně všem, kteří na obnovu varhan finančně přispěli nebo se jinak obětavě na této akci podíleli, neboť bez nich by se tato slavnost nikdy nekonala.

Mimořádné poděkování za opravu a instalaci nového zvonu a péči o kostel v Psinicích patří panu Liboru Vaňkovi, který převzal štafetu kostelníka a již přes deset let se obětavě stará o jeho interiér, včetně organizačního zajištění poutních, posvícenských i vánočních bohoslužeb v tomto kostele. Jeho aktivita pro tento stánek Boží v nejlepším věku jeho života dávají záruky, že ještě po několik desetiletí bude tuto čestnou funkci vykonávat.

Zvláštní poděkování zaslouží P. Augustin Števíca, který již po 14 let spravuje farnost Libáň a okolní svěřené farnosti, který zodpovídal za veškeré finance na obnovu varhan a bez něhož by nové varhany v Psinicích nebyly. Za svého 14letého působení na Libáňsku jsou to již čtvrté obnovené varhany, které ve svěřených farnostech vysvětil. Čtyři kostely opravil a v letošním roce bude slavit 15let výročí vysvěcení na kněze. Zaslouží obdiv i vzhledem k tomu, že farnosti, které spravuje jsou v podstatě misijními, a do některých kostelů chodí na bohoslužby jen pár věřících, ve všech svěřených stáncích Božích slouží mše sv. podle pevného řádu, i kdyby zde měl sloužit mši sv. jen sám. Vždy má důvěru, že určitě někdo na mši sv. přijde.

K jeho 15. výročí svěcení mu všichni farníci za vše, co pro nás a svěřené kostely udělal, děkujeme a přejeme mnoho zdraví a Božího požehnání v náročné kněžské službě do dalších let.

Vladimír Turek

IZRAEL 2009

CESTA DO SVATÉ ZEMĚ

Před vánocemi jsme přijali pozvání na pouť do Izraele, kterou organizovala mladoboleslavská farnost pod vedením otce Radka Vašinka. Od té doby jsme se těšili, ale zároveň jsme měli obavy o bezpečnost cesty. Otec Pavel Mach měl s námi nemálo starostí. Všechny potíže jsme překonali odevzdáním do rukou Božích.

V den odjezdu za mohutného sněžení jsme dorazili do Mladé Boleslavi a připojili jsme se k ostatním poutníkům. Společně jsme pak zamířili na letiště. Po nezbytných cestovních a bezpečnostních formalitách jsme se „nalodili“ do letadla. Poté už nic nebránilo vzlétnout a nabrat kurz Tel Aviv. Určitě každý byl pln očekávání a celou cestu přemýšlel, co uvidíme a s čím se setkáme.

Sama za sebe musím říci, že jsem od začátku nepřestala žasnout. Země, na kterou jsme vstoupili, se v ničem nepodobá tomu, co známe ze své vlasti. Ač rozlohou malá, její tvář se mění každým okamžikem. Nížina při pobřeží Středozemního moře, hornatá náhorní plošina, na které se rozprostírá Jeruzalém, kamenitá Judská poušť, proláklina u Jericha a Mrtvého moře lemovaná po obou stranách horami, věčně zelená Galilea s vlnícím se Jordánem a Tiberiatským jezerem, Golanské výšiny zjara ještě se sněhovými vrcholky. Hrdé olivy vrostlé do kamenů střídají palmové háje. Je jaro. Vše se zelená a kvete. Požehnaný čas.

Ale vraťme se na začátek. Musím hned říci, že bylo o nás velmi pěkně postaráno. Paní průvodkyně i otec Wiliam, který nás celý čas provázel, se všeho zhostili se ctí. Díky jejich organizaci jsme mnoho viděli a zakusili. Program byl nabitý do poslední chvíle.

Po přeletu do Tel Avivu jsme byli převezeni do hotelu v Betlémě. Člověk se musel vyrovnávat se skutečností, kde jsme a co jsme viděli. Protože je město součástí palestinského území, museli jsme projít kontrolou. Izraelské a palestinské území jsou dva jiné světy. V dalších dnech jen pohledem okna autobusu jsme odlišili, na jakém území se nacházíme.

Den první. Jeruzalém-Svaté město

Co dodat. Viděla jsem spoustu obrázků, spoustu dokumentů, ale vlastní oči jsou vlastní oči. Staré hradby se svými branami, křivolaké uličky, věže se zvony, minarety, arabské tržiště, kde snad koupíte vše od jehly po lokomotivu, nepřístupní ortodoxní Židé, kteří nevnímají okolí a pořád někam chvátají, vůně kadidla, koření, tureckého medu, bylinek, kouř vodních dýmek, pestrobarevné milé obyvatelstvo, výpravy turistů-prostě Babylon. Nad tím vším vzhlíží Chrámová hora jak vykřičník i zamyšlení nad člověkem samým.

Naše kroky směřovaly od Damašské brány k pevnosti Antonia. Zde v kostele Bičování jsme si připomněli Pánovy útrapy a zahájili svou pouť motlitbou křížové cesty. V této pevnosti se nachází též kostel Korunování trnovou korunou. Člověk se zde ztíší a uvědomuje si tu bolest, kterou způsobil Pánu. Interiéry kostelů jsou vkusně vyzdobeny a připomínají tyto události. Třeba lampa v kostele Bičování je ve tvaru důtek,

kterými se tento výkon prováděl. Když vidíte ten nástroj, tak vás zamrazí.

Z pevnosti jsme se vydali po Via Dolorosa arabským tržištěm k Chrámu Božího hrobu. Na jeho střeše jsme dokončili pobožnost a kolem prostých cel koptských mnichů vešli do dvou malých kaplí etiopské církve. Tak jsme se ocitli u hlavního vchodu do chrámu.

Chrám Božího hrobu-nejposvátnější místo všech křesťanů. Prostá stavba z křesťáckých dob skrývá místa utrpení a naděje. Golgotu, místo pomazání Krista a Kristův hrob. Vše je nedozírně působivé, člověk oněmí. Měli jsme tu milost vykonat mši v katolické části přímo vedle Božího hrobu. Není možné jinak než děkovat.

V chrámu též můžeme navštívit kapli sv.Heleny a kapli Nalezení kříže. Mohli jsme se vlastníma rukama dotýkat nám tak drahých míst. Na malý okamžik pokleknout v hrobě Ježíše. Stát bez hnutí a vnímat všechny ty emoce beznaděje, bolesti, lásky, úžasu, překvapení a radosti. Vše se točí jako ve víru.

Po skončení prohlídky jsme zamířili do židovské čtvrti, kde jsme si prohlédli zbytky prvních jeruzalémských hradeb z období Salamouna a část bývalé výstavní římské ulice tzv.Kargo. Poté jsme prošli Sionskou branou na Sion, který se rozprostírá mimo hradby. Navštívili jsme dominikánský kostel Smrti Panny Marie a dům, ve kterém se nachází místnost poslední večeře Páně. Plní dojmů a nezpomenutelných zážitků jsme odjeli do Betléma.

Den druhý-Galilea

Po brzké snídani vyjíždíme na cestu. Jak se říká, jedeme z kopce. Ze 700m.n.m. do -500m.n.m. Spouštíme se z Judské pouště do prolákliny Mrtvého moře. Od Jericha se vydáváme na sever. Krajina se mění, odstíny hnědé střídá zelená. Prvním místem je Yardenit-místo křtu Pána na řece Jordán. Původní místo křtu se nachází od nynějšího místa asi 5km po proudu, ale jelikož je na jordánském území, tak tam není přístup.

kou. Vše kolem kvetlo a my zažili i dva křty dvou různých církví. Sami jsme obnovili své křestní sliby. Po nakoupení datlového medu-zdejší speciality-j sme vyrazili ke Galilejskému jezeru. Navštívili jsme Tabchu, místo rozmnožení chlebu s kostelem se vzácnými byzantskými mozaikami. Dále kostel Petrova primátu-místo setkání se vzkrísěným Kristem a předání vedení církve Petrovi. Zastavili jsme se v Kafarnau. Město bylo zničeno zemětřesením a nyní zde probíháji vykopávky. Nad domem Šimona Petra je postaven nezvyklý moderní kostel. Vidíme též bílé zbytky synagogy, ve které Pán kázal. Nedaleko nad Kafarnau je hora Blahoslavenství. Autobusem jsme vystoupali nahoru a v jedné z kaplí kostela jsme odsloužili mši. Vše bylo emotivní, a když jsme vyšli ven, svítilo slunce i přšlo zároveň. Nad celým Kafarnau až do moře se klenula duha. Tato duha nás provázela i při plavbě na Galilejském jezeře.

Den třetí - Betlém

Ještě jsme se nevzpamatovali ze zážitků minulých dnů a už nás čeká další velký zážitek. Ulicí jesliček jsme autobusem dojeli do středu města. Poté jsme zamířili do kláštera s kostelem, v jehož útrobám se

nachází Mléčná jeskyně-místo, kde P.Maria kojila malého Ježíška při útěku do Egypta. Jeskynní kaple je velmi milá. K Matce Boží se zde modlí spousta žen. Po modlitbě jsme se vydali přes náměstí Jesliček do Baziliky Narození. Pokorně jsme se sehnuli a vchodem věčného klanění jsme vstoupili. Kolem nás se tyčilo sloupoví zlatohnědé barvy a na stěnách a podlaze jsme mohli obdivovat mozaiky z byzantských dob. Zamířili jsme do samého srdce baziliky. Za ikonostasem (bazilika patří pravoslavné církvi) vede úzký vchod do jeskyně Narození. Opatrně jeden po druhém sestupujeme a pak to přijde. Můžeme pokleknout a s dojetím se dotknout stříbrné čtrnáctícipé hvězdy-místa Kristova narození. Po chvíli setrvání vycházíme z jeskyně a projdeme do kostela sv.Kateřiny a Alexandrijské. V jeho prostorách se koná

každoroční vánoční mše, která se přenáší televizí. V jednom z postranních oltářů je vystaveno milostné betlémské Jezulátko ležící na seně. Pod podlahou kostela se dá sejít do jeskyně, kde pobýval a tvořil sv.Jeronýmus. Po prohlídce, rozchodu a odpočinku jsme zamířili na Pole pastýřů. Tato lokalita se rozprostírá nedaleko Betléma. Tvoří ji soustava jeskyní a vykopávek starobyklých kostelíků. Je to požeňnané místo s konejšivým klidem. Středem areálu je kostel Všechných andělů postavený ve tvaru beduínské jurty. Uvnitř kostela je zobrazeno zvěstování překvapeným pastýřům o narození Spasitele. My všichni jsme byli opět poctěni tou milostí, že jsme mohli prožít mši svatou v jedné z jeskyní.

Den čtvrtý - Cesta k Mrtvému moři

Opět klesáme. Před námi je oáza a nejstarší město Jericho. Musíme přes nezbytnou kontrolu. Samotné město vypadá jako po válce. Domy jsou rozbité a je vidět, že se město jen pomalu zmáhá. Míříme k Zacheovu fíkovníku. Tento fíkovník má rozměry asi naší lípy. Pod ním je umístěna mozaika zobrazující Zachea sedícího v jeho větvích a vyhlížejícího Ježíše. Jelikož se kolem nás shlukli prodáváči suvenýrů, tak jsme se rychle vyfotografovali a pokračovali dále. Zanedlouho jsme se ocitli pod horou Pokušení. Po jejím zhlédnutí odjíždíme směrem k Mrtvému moři.

Zastavujeme se v lokalitě Kumrán-místa nalezení svitků starého zákona starých takřka 2000 let. Svitky sepisovala komunita Essejců, žijící odříznuta od světa ve zdejší kláštere. Věnovala se opisování starého zákona a tvrdí se, že mezi ní pobýval i Jan Křtitel. Po prohlédnutí areálu jsme silnicí klikatící se podél Mrtvého moře dorazili k pevnosti Massada. Úchvatné místo. Pevnost byla postavena na jediné samostatně stojící hoře. Vede k ní koží stezka, ale my jsme byli vyvezeni lanovkou. V době své slávy byla pevnost vlastně město ve městě, s královským palácem, dvorem pro panstvo, s domy pro obyvatelstvo a posádku. To vše doplňovaly nemalé zahrady. Zkrátka luxus a la Herodes. Pevnost se proslavila během židovského povstání proti Římanům roku 70 n.l. Stala se posledním útočištěm Zelotů-židovských vlastenců. Římané je po tři roky obléhali a stavěli násep vedoucí vzhůru k pevnosti. Když Židé viděli, že nemůžou dál vzdorovat, spáchali den před útokem hromadnou sebevraždu. Smrti tak sešlo kolem tisíce obránců včetně žen a dětí.

Po návštěvě pevnosti už nic jiného nebránilo tomu, abychom si šli vyzkoušet zvláštnosti vod Mrtvého moře. Po rádném prosolení a odsolení jsme se celí zmožení vydali zpět do Betléma.

Den pátý - opět do Galileje

Jedeme už svou starou známou cestou. Víme, že támhle bude velbloud, tady požeňnou ovečky a za rohem že mají osadu kočovníci. Pomalu si už zvykáme, ale je to jen

zdání. Den má pro nás překvapení více než dost. Za okny autobusu se míhají kvetoucí sady, palmové háje střídají citroníky a pomerančovíky. Ta krásná vznešená Galilea. První náš cíl je hora Tábor-místo proměnění Pána. Hora sama je krásná a tajemná. Jako jediná se tyčí nad dlouhým a úrodným údolím. Na vrcholu se nachází františkánský klášter a chrám Proměnění Páně. V interiéru nalezneme nádhernou zlatou mozaiku znázorňující proměnění. Dále kapli Kristovu, kapli Mojžíše a kapli Eliáše. Po nějaké chvíli se loučíme s horou Tábor a pokračujeme do města Nazaret. Míjíme Naim, kde vrátil Ježíš jediného syna vdově.

Přijíždíme do Nazareta-místa dětství panny Marie i Ježíše a života Svaté rodiny. Nazaret je též místem odmítnutí a nepochopení učení Pána a jeho následného vyhnání.

Nyní ale stojíme před kostelem Zvěstování. Věvodí mu velká kónická kopule zdálky viditelná. Tento moderní chrám postavený františkány stojí nad zříceninami, jež by mohly být domovem panny Marie i Ježíše. Je to rozlehlá dvouúrovňová stavba, vyzdobená vyobrazeními Matky Boží od různých národů. I Čechy mají zastoupení.

Nedaleko od kostela Zvěstování stojí kostel sv.Josefa. V jeho podzemí se nachází komora, která je spojována s Josefovou tesařskou dílnou a příbytkem. V hlavní lodi kostela je umístěna i poutní socha Panny Marie Nazaretské.

Z Nazaretu pokračujeme do Kány Galilejské. Ve františkánském kostele Zázraku jsou na oltáři ony pověstné nádoby, v nichž se voda ve víno proměnila. Ve vedlejší kapli sloužíme mši svatou a děkujeme za to, že můžeme spočinout na tomto místě.

Po mši svaté a nezbytné návštěvě krámků s místním vínem a suvenýry nasedáme do autobusu a vydáme se na zpáteční cestu.

Den šestý - den poslední - den dlouhý

Jedeme do Jeruzaléma. Den začínáme na Olivové hoře. Stanuli jsme na nejkrásnějším místě v němém úžasu. Nebe bylo modré bez mráčků, slunce svítilo a před námi se rozprostíral celý Jeruzalém. Přes údolí Kidron, ve kterém se proti sobě rozprostírají židovský a arabský hřbitov, hledíme přímo na Chrámovou horu. Žaseme nad mohutností a rozlehlostí plochy, na které se kdysi nacházel jeruzalémský chrám. Nyní se na ní vypínají mešita al-Aksa a pohádkově působící skalní dóm. Jeho zlatá kopule se blyští do daleka široka a modré kachle umocňují dojem její majestátnosti. Když se trochu vzpamatujeme, můžeme vnímat další krásy-Davidovo město Sion, kostel smrti Panny Marie, hradby a zazděnou Zlatou bránu, modrou kopuli chrámu Sv.hrobu, rodný dům Matky Boží, Štěpánskou bránu a od ní klikatící se stezku ke kostelu sv.Štěpána, postaveného na místě jeho mučednické smrti. Vyhledku ukončíme na baňaté zlaté kopule pravoslavného ruského kostela Máří Magdalény.

To už scházíme stezkou na místo zvané Dominus Fleuit-místo pláče našeho Pána nad osudem Jeruzaléma. Poté sestupujeme stále níže až na úpatí Olivové hory. Náhle stojíme u vchodu do Getsemanské zahrady se starými olivovníky. Dech se ale tají, blížíme se k bazilice Úzkosti a krvavého potu Krista Pána, známé též pod názvem jako Kostel Všech Národů. Její výstavba byla sponzorovaná mnoha zeměmi. V útrobach vládne přítmi, z něhož na stěnách vystupují výjevy z Kristova horečnatého zápolení i motivy zrady Jidášovy. Před oltářem se rozprostírá skála úzkosti obehnaná korunnou ocelových trnů. Vše působí velmi sugestivně.

Po tomto nepochybně hlubokém zážitku jsme se dostali do dalšího. Tím bylo navštívení kostela Nanebevzetí Panny Marie. Les všudypřítomných lampiček nás vedl dolů do krypty hrobu. Před ikonostasem jsme se zastavili a zazpívali mariánskou píseň. Poté jsme mohli projít kolem hrobu naší Matky a chvilku zde setrvat. U kostela jsme také mohli nahlédnout do jeskyně Zrady.

Člověk se ani nemohl vzpamatovat a už jsme mířili ke Zdi nářků-nejposvátnější židovské synagogy. Absolvovali jsme nezbytnou bezpečnostní prohlídku a mohli jsme

vstoupit. Ve chvíli, co jsme si mohli pohladit Západní zeď, roznesla se zpráva, že se otvírá na krátkou dobu přístup na Chrámovou horu. Neváhali jsme a stoupli si opět do fronty na bezpečnostní kontrolu a po krátkém čase jsme stoupali nad Zdi nářků nahoru. Jiný svět. Dole jsme byli mezi Židy a nahore mezi muslimy. Procházeli jsme kolem mešit a obdivovali jejich zdobnost. Dovnitř jsme se však nedostali. Nicméně je odsud neopakovatelný výhled na Olivovou horu. Člověk by tam vydržel stát a dívat se celé hodiny. Ale zanedlouho nás chrámová stráž upozornila, že se prostory Chrámové hory opět zavírají. Poslechli jsme a vyrazili k odchodu. V tu ránu jsme se ocitli na arabském bazaru. Něco nepředstavitelného. Ztratíte se jedním otočením. S pomocí Boží jsme se ale všichni našli a mohli pokračovat.

Opustili jsme staré město a autobusem zamířili do památníku holocaustu. Zhlédli jsme velice emotivní expozici věnovanou umučeným židovským dětem během 2.světové války a strohou, ale o to více burčující synagogu. Na její podlaze jsou zapsána jména všech koncentračních táborů, kde umírali Židé.

Po prohlídce jsme se vydali do Ein Karem. Toto městečko nedaleko Jeruzaléma je

rodištěm Jana Křtitele a místem setkání Panny Marie s Alžbětou. Navštívili jsme zde oba kostely, které si tyto události připomínají. Jedním z nich je kostel sv.Jana Křtitele, stojící nad jeskyní, kde se narodil. Je vymalován nádhernými barvami a vyzdoben bílomodrými dlaždicemi.

Druhým je kostel Navštívení, postavený na místě domu, kde bydlela Alžběta a Zachariáš. Uvnitř kostela je freska, zobrazující návštěvu Panny Marie a pod ní oltář a starobylá studna. V kryptě kostele je vidět skálu, kde byl podle tradice ukryt maličký Jan před vražděním neviňátek vojáky krále Heroda.

Po zhlédnutí jsme unavení, ale plní nesmazatelných dojmů, zamířili zpět do Betléma. Zde jsme v kostelíku sv.Antonína vykonali mši svatou s udělením popelce. Byla důstojným, a více než symbolickým zakončením naší poutě. Pak už nás čekalo jenom rozloučení se Svatou zemí a návrat domů.

Děkuji Pánu za nás za všechny, děkuji našim duchovním otcům i mladoboleslavským farníkům za pěkné společenství.

**Chvála Kristu
S úctou Eva Smolná
foto: Smolný**

JUBILEJNÍ

15. ministrantský tábor

P R Á Á Á Á Z D N I N Y S E B L Í Ž Í !!! H U R Á Á Á Á !!

Jenomže co budeš dělat? Máš několik možností: návštěva babiček, na chatu s rodiči, k moři, fotbalové soustředění, válet se na koupáku, chodit do kina nebo prosedět celé prázdniny u počítače... A co takhle víc věcí najednou?) Fakt to jde! A víš kde? No přece na **MINISTRANTSKÉM TÁBOŘE! Fantastické hry plné napětí a dobrodružství, noví kámoši, fotbal, moře zábavy, výborná bašta od našich kuchařek... A to vše v super partě lidí!!**

Na co ještě čekáš???

Jak se přihlásit?

1) telefonicky u hlavního vedoucího Ladislava Nováka na tel. +420 731 568 720

2) pomocí e-mailu: ministrantsky.tabor@seznam.cz

3) Vyplněním přihlášky (viz níže) a odesláním na adresu:

Ministrantský tábor, ŘKF Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 12, 466 01, Jablonec nad Nisou.

Přihlaste se prosím nejpozději do 1. 6. 2009.

Bližší informace se dozvíte u Ladislava Nováka na uvedeném telefonním čísle nebo e-mailu.

Tábor je určen pro kluky od 7 do 15 let a koná se na faře v Osečné v termínu od středy 1. 7. 2009

do soboty 11. 7. 2009. Zakončen bude mší svatou s naším

otcem biskupem Mons. Janem Baxantem. **Cena tábora je 2500 Kč.**

..... **zde odstříhnete**

Přihlašuji své dítě na ministrantský tábor konaný v Osečné v termínu od 1. 7. do 11. 7. 2009

Jméno: Telefon rodičů:

Adresa: Datum narození:

Dítě nyní navštěvuje třídu ZŠ (..... ročník osmiletého gymnázia)

V dne..... Podpis rodičů:

AGEUS

prorok obnovy zničeného chrámu

PROROK AGEUS nám zanechal krátký spis, který však charakterizuje významné období dějin Božího lidu. Jeho zvěst zaznívá v jediném roce, víceméně v pouhých třech měsících roku 520 př. Kr. Je to významné datum, neboť tehdy bylo započato s novou výstavbou Babylóniány zničeného chrámu, a to na důrazný popud právě proroka Agea. Než se zamyslíme nad samotnými prorockými slovy, přibližme si trochu situaci tohoto roku. Je to už téměř 20 let (539 př. Kr.), co se hrstka Judejců díky ediktu perského krále Kýra vrátila z babylonského vyhnanství zpět do Jeruzaléma. Edikt Kýra, vítěze nad Babylóniány, jim zajišťoval nejen bezpečný návrat do své země, ale i prostředky pro alespoň provizorní znovubudování poničeného Jeruzaléma. Nicméně situace ve staré domovině se za desetiletí vyhnanství změnila a tak bylo velice obtížné tento úkol skutečně realizovat. Lidé, kteří mohli v zemi zůstat, se částečně spojili se Samařany (Izraelité promíchání s pohany, kteří byli Asyřany koncem 8. stol. př. Kr. importováni do poraženého severního Izraelského království) a nebyli, jak se zdá, příliš nakloněni nově příchozím, kteří se snažili si vybudovat novou územní i náboženskou identitu. Též materiální zájem bylo nedostatečné, chybělo mnoho prostředků pro tak veliký úkol, jakým bylo znovuvystavení města a chrámu. A aby toho nebylo málo, zemi trápila dlouhodobá neúroda, která jistě musela v této těžké situaci ubíjet i ten nejúpornější elán a odhodlání. Lidé měli co dělat, aby jakžtakž zajistili své bydlení nutnou opravou pobořených jeruzalémských domů. Na náročnou novou výstavbu kamenného chrámu nebylo po přirozené stránce ani pomýšlení. A právě do této bezútěšné situace zaznívá slovo proroka: Vystupte na horu, přivezte dříví a budujte dům (Hospodinův)! Nynější neúroda, bezútěšná politická a společenská situace,

únava a zklamání národa, to vše je dokladem nedostatku Božího požehnání, neboť lidé se starají především o své pozemské blaho, zatímco víru v Boha a službu Jemu chápou jen jako jakousi nadstavbu svého pozemsky zajištěného života. A právě tento problém prorok pranýřuje. Je potřeba se v první řadě věnovat Bohu a teprve potom osobním pozemským záležitostem. Dělá-li to člověk opačně, nepovede se ani jedno, ani druhé. A na této myšlence priority služby Bohu stojí celé Ageovo poselství.

První napomenutí zní: Tento lid říká: „Ještě nepřišel čas, čas k budování Hospodinova Domu.“ ... slovo Hospodinovo: „A k tomu je čas, abyste sami bydleli v domech vykládaných dřevem, zatímco tento dům (chrám) je v troskách?“ Lidé se starají v první řadě o své hmotné zabezpečení, které je v mnohých případech neúměrně přepychové, ale o hlavní podstatu zdařeného života, totiž o věci Boží a o život s Ním, se příliš nezajímají. Stavějí si mnohdy jakési své vlastní chrámy sobeckého a ješitného luxusu a blahobytu, bohatě vybavené a vyzdobené vily, ale na hlavní obraz své oddanosti a vděčnosti vůči stvořiteli a dárci všeho - Bohu -, nedbají. Lidé zde nejsou káráni za to, že se starají o své pozemské zajištění, ale za to, že toto zajištění považují pouze za svůj pracovní výkon, ve kterém není místa pro oddanou důvěru v Boží pomoc a požehnání. Ježíšovo novozákonné „Hleďte nejprve Boží království a jeho spravedlnost a toto vše vám bude přidáno“ je zduchovnělou verzí Ageova napominání.

Druhé napomenutí zní: Zamyslete se nad tím, kam jste dospěli! Sejete mnoho – sklízí se málo. Jen jezte – nenasytíte se; jen pijte – žízeň neuhasíte; jen se oblékejte – nezahřejete se! Kdo se dává najmout za mzdu, ukládá ji do dřevěného měšce. ... Pachtíte se za mnohými věcmi, máte z toho málo. ... Proto nebe nad vámi zadrželo rosu

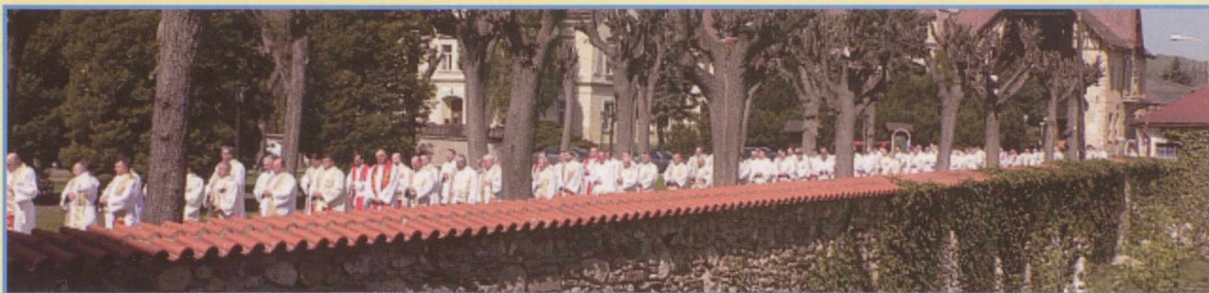
a země zadržela svoji úrodu. Toto napomenutí míří k podpoře vnímání Boží zřetelnosti, která řídí tento svět. Člověk je nabádán, aby dokázal ve světle víry moudře odhalovat smysl událostí, kterých je svědkem. Nic se neděje náhodou, za vším stojí projev Boží lásky, která se však někdy může projevovat jako nepříjemné napominání či přísná výchova. Ve svých vlastních vnitřních pocitech, ve společenské atmosféře té které doby, v přírodních okolnostech (neúroda, ekologické katastrofy) má člověk hledat a nacházet skrytý prst Stvořitele a Otce lidí. Tato moudrost víry – hledat a nacházet v nastalých situacích, okolnostech a událostech Boží působení zehání či napominání – je pro zralou a živou víru nezbytně potřebná. Kromě toho zde zaznívá nadčasová myšlenka neustálé nespokojenosti člověka. Ať má sebevíc a sebelepší, jeho vnitřní vyrovnanost a spokojenost tím ukojena není. I naše moderní neustálé reptání nad „nedostatkem“ materiálního zabezpečení života, ačkoli si žijeme nad poměry dobře, je toho dokladem. Zároveň zde zaznívá i motiv dětské důvěry vůči nebeskému Otci, kterou později tak důrazně rozvíjí a učí Ježíš: ... Váš nebeský Otec ví, co potřebujete ...

Třetí napomenutí: Tak je tomu s tímto lidem, ... i se vším dílem jejich rukou; cokoliv sem přinášejí, je nečisté. Lidská snaha, byť by byla sebeúspěšnější, není-li provázena oddaností Bohu a tudíž Jeho požehnáním, vychází nakonec naprázdno. Nemůže uspokojit hlubokou touhu člověka po štěstí, kterou je schopen naplnit pouze Bůh sám. Zároveň toto napomenutí zdůrazňuje, že člověk potřebuje určitý fyzický obraz duchovního domova – totiž chrám -, který mu zpřítomňuje Boží blízkost. Chrám jako Boží přibýtek a pozemský domov mezi lidmi, má být ve středu zájmu člověka, který v něm má nalézat svůj duchovní domov, své vnitřní zakotvení v Bohu.

Jiří Voleský, Kněz

SETKÁNÍ KNĚŽÍ LEGNICKÉ DIECÉZE V HEJNICÍCH

V sobotu 25. dubna 2009 připutovali kněží, jáhni i seminaristé ze sousedního Polska z Legnické diecéze do Hejnic.

Celkem 110 bohoslovců a 155 kněží a jáhnů Legnické diecéze dorazilo v sobotu ráno 25. dubna 2009 do Mezinárodního centra duchovní obnovy v Hejnicích, aby se společně setkali na Mariánském poutním místě. Od 10.45 hodin měl v bazilice Navštívení Panny Marie přednášku profesor asketiky Doc. Mariusz Rosik a poté před obědem liturgickým průvodem prošli polští poutníci kolem baziliky, aby posléze se svými biskupy sloužili mši svatou. Liturgii předsedal legnický biskup Stefan Cichy. Každým rokem naši polští sousedé pořádají podobná setkání na nějakém poutním místě. Po obědě se pak vrátili do svých farností a seminářů. Lze si přát, aby Severní Čechy byly stále více produčovány takovými a podobnými poutníky.

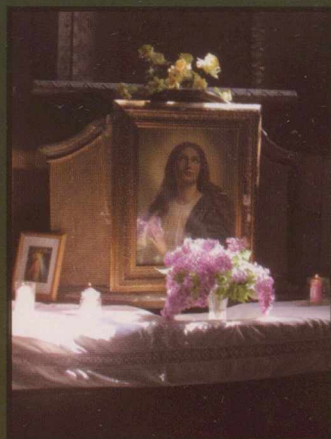
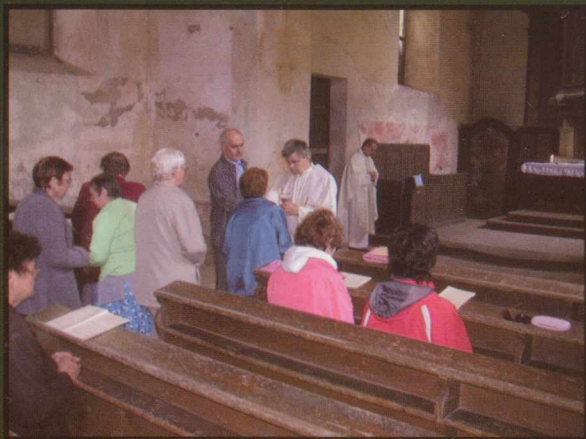

MŠE V OPUŠTĚNÉM KOSTELE

Obec Mikulovice u Kadaně byla koncem 80.let minulého století zbytečně zbourána kvůli předpokládanému ukládání popílku z elektráren. Nakonec se technologie ukládání změnila a složiště popílku se neuskutečnilo. Ze vsi zůstal jen kostel svatého Mikuláše. V nehlídané obci byl kostel několikrát vykraden, poničena kvůli mědi věž a z vandalství rozbita okna. Všechny umělecké předměty byly odcizeny. Z maleb zůstalo pár na omítce. Našel se nadšenec, dnes již zesnulý ing. Jiří Šubrt, který obnovu věže financoval. Přestože je kostel v Mikulovicích kulturní památkou, pro svůj stav dosluhuje.

Na prodloužení životnosti by potřeboval alespoň doopravit střechu. Na snímku je jedna ze mší, které se zde provádějí alespoň dvakrát do roka pro věřící z Kadaně, Klášterce nad Ohří a okolí. Uvažuje se zde uvnitř i o krátkých hudebních koncertech.

Text a foto: Pavel WOLF, farnost Kadaň

Dag Tessore Hlavní neřesti - jak vyléčit sedm nemocí duše

„Mnozí jistě slyšeli vyprávět o »sedmi hlavních neřestech« – alespoň proto, že už vešly do běžného jazyka. Víme však, jaké jsou tyto neřesti, co skutečně představují? Ví dnešní křesťan, jaké konkrétní »práce« je třeba se věnovat, aby se osvobodil od těchto sedmi nemocí duše?“ Autor vychází zejména ze tří knih, v nichž se inspiruje: Osm duchů ničemnosti pravděpodobně Evagria Pontica; Zvyky cenobitů a léky na osm základních neřestí svatého Jana Cassiana a Žebřík do ráje svatého Jana Klimaka. Staletími prověřené analýzy a postupy aplikuje na naši současnost.

Brož., 72 str., 102 Kč

ORELSKÝ turnaj v KUŽELKÁCH 25.4.2009 Skalice u České Lípy

Turnaj, pořádaný již po několikáté za spolupráce Orla jednoty Chřibská a Orla župy sv. Zdislavy, byl zahájen o půl deváté mši svatou v místním kostele, následoval přesun do příjemně vytopené kuželny. 22 členů 5 orelských jednot a 2 nečlenové svedli boje v 6 z 8 vypsaných kategorií soutěže jednotlivců, v soutěži družstev pak, která byla zároveň orelskou kvalifikační soutěží, to byla 3 družstva, která vybojovala pořadí: 1. Okrouhlá, 2. Chřibská, 3. Semily. V soutěži jednotlivců pak nejlepší byli: muži: Jaroslav Štympl (Okrouhlá), ženy: Veronika Šafránková (Chřibská), dívky r. nar. 1994-1996: Růžena Tichá (Semily), hoši 1997-1998: David Tichý (Semily), hoši 1999-2000: Martin Hanuš (Semily), dívky 1999-2000: Bohdana Tichá (Semily).

Vít Jůza, sekretář
Orla župy
sv. Zdislavy.

K NIHKUPECTVÍ
K PAULÍNKY

www.paulinky.cz

20.6.2009 na školním hřišti Gymnázia Semily Soutěž ve fotbalových dovednostech 1997 a ml. + 1995 a ml. + dospělí. Pre-sence 9,30 - 10,30 hod. Orel jednota Semily - Boh-dana Tichá, Husova 80, 513 01 Semily, tel. 739911157.

27.6.2009 Přepeře u Turnova Dětská střelecká soutěž (vzdu-chovka) od 9 hodin na Římskokatolické faře (Orel jednota Turnov, 608100076, brouk2022@post.cz)

4.7.2009 Studenec sportovní čtyřboj. Lenka Šikolová ellenia@seznam.cz 723294390.

**KNIHKUPECTVÍ
PAULÍNKY**

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha I,
Tel./fax: 224 818 757,
Online knihkupectví: www.paulinky.cz
knihkupectvi@paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

EUCHARISTIE

KTERÝ PROJEV LÁSKY MŮŽE BÝT VĚTŠÍ? BENEDIKT V. HOLOTA

Autor této knihy čtenářům předkládá svou vlastní cestu k eucharistii. Víra v eucharistii není ani spekulace, ani cit, ani sebepřesvědčení. Víra v eucharistii je milost. I když nás od události ve večeradle dělí tolik času, eucharistie zůstává přítomností. Časový úsek dvou tisíc let překonáváme vírou. Ne tak, že by naše víra působila přítomnost těla a krve Kristovy ve svátosti eucharistie. Právě naopak: Je to přítomnost Kristova v eucharistii, ze které vyrůstá naše víra. **Brož., 104 str., 105 Kč**

„ZAJEĎ NA HLUBINU.“

Lk 5, 4

*Milá dívko,
chceš-li zajet na hlubinu svého života,
zastavit se a načerpat na cestu...
zvezme Tě na*

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

vedené P. Jiřím Dobešem
NA TÉMA „ZAJEĎ NA HLUBINU“
v chalupě u lesa v kouzelné přírodě
v Dolních Živicích u Opavy
ve dnech 12. – 16. července 2009.
Nejnižší věková hranice je 15 let.
S SEBOU: spacák, Bibli, dobrou
náladu a chuť hledat;
CENA: dobrovolná.
Těšíme se na Tebe.

KONTAKTNÍ OSOBA:
s. M. Cecilie Heneberková,
Klášterní 254, 407 56 Jiřetín pod
Jedlovou, mobil: 731 704 497,
Ceciliefdc@seznam.cz

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST

MCEL

zve poutníky – zejména z řad
ctitelů Panny Marie na pout' do Mcel

VÝROČNÍ POUTNÍ MŠE SVATÁ

se koná dne 4. července 2009
V 10.00 hod.

ve farním kostele sv. Václava
Dále následuje mariánská pobožnost
Při této bohoslužbě vzpomeneme
160. výročí tzv.

„Vidění tří mcelských děvčátek“.

Všichni jsou na pout' srdečně zváni.
Do Mcel se dostanou poutníci jako ob-
vykle objednaným autobusem:
odjezd od hl. nádraží ČD v 9.00 hod.
návrat do Nymburka kolem 13.00 hod.

SVATODUŠNÍ POCHOD 2009

ŽELEZNÝ BROD

VRATISLAVICE

29. – 30. 5. 2009

S SEBOU:

spacák, karimatku, jídlo, pití, peníze na vstupné (50 Kč), pohodlnou obuv, ochranu proti dešti či slunci, dobré přátele i náladu

PROGRAM:

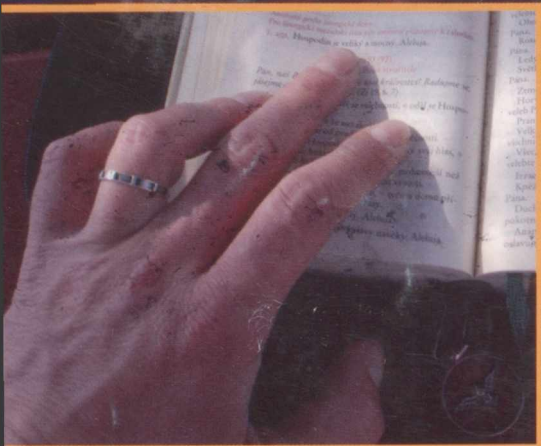
29. 5. pátek příjezd na faru do Železného Brodu
19.30 kytarové chvály v kostele sv. Jakuba
poté opékání buřtů (numo si přivezť)
30. 5. sobota snídanež z vlastních zásob
pochod údolím Jizery na Malou Skálu, dále přes
Frýdštejn, Kopaninu, Rychnov a Milíře (asi 22 km)
teplá večere (gulášek), chvíle odpočinku na dočerpání sil
21.00 svatodušní vigilie v Kapli Vzkříšení ve
Vratislavicích, oslavuje P. Radek Jumečka
možno přespat do neděle

PŘÍHLÁŠKY:

Přihlašujte se prosím na telefonu 777 823 215 (Dominik Fišer) nebo
e-mailem na dominik.fiser@seznam.cz. Více informací získáte
tamtéž nebo na farním webu <http://farnost-vrat.rkc-lbc.cz>.

DENNÍ MODLITBA CÍRKVE (2)

Denní modlitba církve (dále jen: DMC) má několik částí, které se věřící modlí v příslušných částech dne. Je zahájena Uvedením do první modlitby dne (jiný název je invitatorium; tvoří je žalm s antifonou). Modlitba se čtením může být buď ihned po uvedení (je tedy onou první modlitbou dne), nebo kdykoliv jindy během dne (potom jsou první modlitbou dne ranní chvály). Ranní chvály („laudy“ od laudēs – chvály) jsou modlitbou ranní, nešpory (od vesper – večer) modlitbou večerní. Mezi nimi je modlitba během dne, která se může modlit buď jednou, nebo třikrát (dopoledne – tercie, v poledne – sexta, odpoledne – nóna). Poslední modlitbou je modlitba před spaním („kompletář“ od complētōrium – doplněk), která se má modlit skutečně až před ulehnutím, byť by to bylo i po půlnoci.

Části DMC jsou sestaveny z různých prvků. Ty lze rozdělit na prvky biblické a nebiblické:

a) BIBLICKÉ PRVKY

Žalmy. Jsou ze starozákonní knihy Žalmů (obsahuje 150 žalmů, v breviáři jsou obsaženy téměř všechny – mimo žalmy 58, 83, 109, které se nehodí ke společné modlitbě). Jsou to starobylé modlitby vyjadřující důvěru, díkyčinění, nářek. Některé se neobracejí přímo k Bohu, ale „zpívají se před Bohem“: rozvažujeme, jací máme být před tváří Boha. Církev žalmy vždy četla ve světle mesiánského výkladu; sám Ježíš řekl: „Musí se splnit všechno, co je o mně psáno v Zákoně, Prorocích i v Žalmech“ (Lk 24, 44). Žalmy tak jsou proroctvími o Kristu a o církvi. Proto je na začátku žalmu uvedena myšlenka z Nového zákona nebo z církevních otců, která usnadňuje takovéto chápání žalmu; je vysázena kurzívou a při hlasité modlitbě se (obvykle) nečte.

Kantikum (zpěv) je v ranních chválách vybráno ze starozákonních knih (pro každý všední den čtyřtydenního cyklu breviáře je

kantikum různé), v nešporách je vybráno z listů apoštolů nebo ze Zjevení sv. apoštola Jana (je vybráno sedm kantik pro jednotlivé dny týdne; výjimkou jsou neděle postní doby, Slavnost Zjevení Páně, svátek Křtu Páně a svátek Proměnění Páně, které mají jiná kantika). Tři kantika z evangelia sv. Lukáše – chvalozpěv Zachariáše, chvalozpěv Panny Marie a chvalozpěv Simeona – se recitují v každých ranních chválách resp. nešporách resp. kompletáři.

Čtení z Písma svatého jsou dvojí: delší čtení je součástí modlitby se čtením (jako její první čtení), krátké čtení (zpravidla jeden či dva biblické verše) je ve všech ostatních částech DMC. V nešporách je vždy z Nového zákona, v ranních chválách je zpravidla ze Zákona starého. Evangelia se v DMC nečtou, neboť se předčítají především ve mši sv. (výjimkou je jen modlitba se čtením slavená na způsob vigilie v předvečer neděle či slavnosti).

b) KOMPILACE A PARAFRÁZE BIBLICKÝCH TEXTŮ

Antifona se recituje na začátku a na konci žalmu nebo kantika; jde o biblický verš nebo jeho parafrázi, umožňuje lepší pochopení žalmu či jej klade do souvislosti s liturgickou oslavou daného dne.

Responsorium pomáhá překlenout přechod ze Starého do Nového zákona a mění čtení v modlitbu. V modlitbě během dne mají responsoria formu výzvy a odpovědi, v ostatních částech je to několik veršů (biblických nebo z „pokladu tradice“).

c) NEBIBLICKÉ TEXTY

Hymny jsou prvkem DMC utvořeným v církvi; napomáhají zbožné modlitbě a pozdvíhují ducha. Mají se zpívat. V národních překladech breviáře mohou

být latinské hymny nahrazeny skladbami partikulární církve (pokud splňují požadavky na liturgický text).

Prosby. DMC oslavuje Boha. Od modlitby díky a chval však nelze v křesťanské modlitbě oddělit modlitbu prosbou. Proto jsou zařazeny prosby. Prosby ranních chval zasvěcují nový den Bohu, prosby nešpor jsou prosbami (i proto není správné nazývat nešpory večerními chválami) za církev a svět; poslední prosba je za zemřelé.

Čtení z otců a církevních spisovatelů, popř. čtení ze života svatých tvoří druhé čtení modlitby se čtením.

Závěrečná modlitba je z vlastních nebo společných textů (viz další část seriálu). V prvním případě je totožná se vstupní modlitbou mše onoho dne.

Mlčení slouží k tomu, aby se dosáhlo větší ozvěny hlasu Ducha svatého v srdcích. Může následovat po jednotlivých žalmech, má být po čteních, před responsoriem. Je třeba se vyvarovat ticha, které by pro účastníky bylo „obtěžné a nudné“.

Tabulka ukazuje, jak jsou prvky DMC sestaveny do jejich částí; číslo v tabulce ukazuje, kolikrát se prvek v dané části objevuje. Prvky jsou popsány zkratkami; jejich význam byl už zřejmě vysvětlen v prvním odstavci tohoto článku.

Chvalozpěv „Bože, tebe chválíme“ (Té Deum) se modlí pouze o nedělích (mimo dobu postní) a o svátcích a slavnostech.

Uvedených prvků je v knize DMC velké množství. Jak vybírat prvky pro modlitbu konkrétního dne bude popsáno v pokračování seriálu.

Jan Voženilek

Obrázek libereckých farností
roč. 3, č. 10, 14. 9. 2005, s. 3nn.

Prvky DMC

Části DMC

	UdPM	MsČ	RCH	MbD	N	MpS
Hymnus	0	1	1	1	1	1
Žalm s antifonou	1	3	2	3	2	1 až 2
Kantikum SZ	0	0	1	0	0	0
Kantikum NZ	0	0	0	0	1	0
Verš před čtením	0	1	0	0	0	0
Krátké čtení	0	0	1	1	1	1
První čtení	0	1	0	0	0	0
Druhé čtení	0	1	0	0	0	0
Responsorium po čtení	0	2	1	1	1	1
Kantikum z evangelia	0	0	1	0	1	1
Prosby	0	0	1	0	1	0
Modlitba Páně	0	0	1	0	1	0
„Bože, tebe chválíme“	0	1	0	0	0	0
Závěrečná modlitba	0	1	1	1	1	1